Hayat

SAYI: 28
10 TEMMUZ 1959
125 Kuruş

Bu sayıda :

Orta sahifelerde

5 RENKLİ BİR ESKİ İSTANBUL TABLOSU

Renkli bir röportaj :

ATLI SPOR KULÜBÜ

Çocuklarınızın en iyi arkadaşı...

REKLAM MORAN

Doğan Kardeş

Yapı ve Kredi Bankası şubelerinde abone yazılabilirsiniz.

Galatasaraylıların

ve

bütün liselilerin kitabı

Hayat mecmuasında kısmen tefrika edilmiş olan

BIR GALATASARAYLININ HATIRALARI

Bugünün meşhurlarının en cazip hâtıralarıyla

256 Sayfa

105 Klişe ile

KİTAP HALİNDE ÇIKTI

Bütün kitapçılardan arayınız.

Tevzi yeri: **İNKILAP KİTAPEVİ**

● YANGIN
● HAYAT
● NAKLİYAT
KAZA ve MALÎ MESULİYET

sigortaları için:

DOĞAN SİGORTA

Hayat

SUSAN HAYWARD

(Foto : Press World)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 4 SIRA No : 144
SAYI : 28 CİLT : II 1959

SAHİBİ : Şevket RADO

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES

YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI

REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA
Hikmet ANDAÇ

RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER
Oral ORHON

FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56

DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.

İLANLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.

Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

B. B. yeniden dünya evinde!

«Babette Harbe Gidiyor». Fransız sinemasının bir numaralı «cinsî cazibe kedisi» Brigitte Bardot'nun son filmi bu ismi taşıyordu. Oysa Babette, aslında bu filmi ile harbe gitmedi, dünya evine girdi. Talihli adamın ismi Jacques Charrier, yani aynı filmin baş erkek artisti. Ünlü Gitarist Sacha Distel, tek aşkı Brigitte Bardot için bestelediği içli melodileri şimdi tek başına çaladursun, iki yeni sevgili, sözde kimseye sezdirmeden, Paris civarındaki Louvecienne kasabasına günlük kıyafetleriyle giderek evlenme memurunun karşısına çıktılar. İşin son derece gizli tutulmasına rağmen, dünya basınını temsil eden binlerce flâşın ışığı altında nikâhlarını bizzat kıyan belediye reisi, bu derece ünlü bir çiftin hayatlarını birleştirmenin verdiği heyecanla kekelemeğe, lâflarını şaşırmağa başladı. B.B. ile kocası ise kendi halinde nikâh memurunun bu heyecanına tebessümle mukabele ettiler. Resimde sinemanın yeni çifti, nikâh töreninde görülmektedir.

«TEMEL DEVREN» — Avluya Bodrum işi halılar serilmiş. Köyün genç kızları, «Temel Devren» elbiselerini giymiş, süzüm süzüm süzülüyorlar. Yağız köy delikanlıları elleri dolaklarında kurum kurum kuruluyorlar. Bir de kaldırıcı kadın var. Gelin, iki görümcenin arasında sedire oturur. Kaldırıcı kadın, genç bir kızı oyuna kaldırır. Kız ipek mendilinden para çıkarır, çalgıcılara atar. Bir türkü ister: «Gün görünmez Melengecin dalinden». Diğer kızlar da oynar, sıra geline gelir. Onun dileği de: «Bilalım»... Zeybeklerden sonra, gelin güvey «Şah boylum» u oynarlar. Bodrum ekibinin oyunları böyle başlar, böyle biter...

3. Halk Oyunları Bayramı

Yapı ve Kredi Bankasının bir kültür hizmeti olan Türk Halk Oyunları Yaşatma ve Yayma Tesisinin düzenlediği 3. Halk Oyunları Bayramı, Açıkhava Tiyatrosunda yapıldı. Bayrama, yurdun dört bucağından 11 ekip katıldı: Kars, Antalya, Van, Muğla, Kastamonu, Bodrum, Silifke, Eğin, Burdur'un Aziziye, Kırklareli ve Koyunlar Köyü ekipleri. Her oyun ayrı bir güzellik, ayrı bir kıvraklık taşıyordu. Sizlere bunların arasında, Kırklareli ekibinin sunduğu bir Rumeli düğünü ile Bodrumluların «Temel Devren» düğün âdetini, oyunlara ilk defa katıldıkları halde çok alkış toplıyan Silifkelileri, davulu dile getiren Kastamonu ekibini, bir de 30 evlik yepyeni bir köyün, Koyunlar Köyü'nün oyunlarını takdim ediyoruz.

BRE SÜLÜMAN — Kırklareli ekibi, Açıkhava Tiyatrosunun sahnesini bir düğün meydanına çevirmişti. Düğün arabası — öküz başı şeklinde maske takmış köy delikanlıları çekiyordu — ortalıkta dört dönen yalancıktan atlar ve «Bre Sülüman Aga» türküsü ile oynayan, dönen genç kızlar: «Vuralım yuları, alalım gelini».

DÜĞÜN HAVASI — Kırklareli ekibi, Rumelinin kıvrak düğün türküsüne ayak uydurmuş, oynuyor.

DUVAK AÇMA — Kilimlerle, cacalalarla örtülü, önünde ayna bulunan muhacir arabası durur. Güvey, arabasının arkasına bir iskemle koyar, gelin yavaşça iner. Ortaya yürür. Duvak açılır, gelin güveyin elini öper.

BİR RUMELİ DÜĞÜNÜ

Akşam akşam yandıralım mumları — Ara yerden kaldıralım gamları, — Ummaz idim yârim senden bunları. — Aranızda ben yaya kaldım al beni, — Al beni de sol sineciğine sar beni!...

Köyün genç kızları düğün meydanına kır çiçekleri gibi yayılır. Bir sedire kaynana ile görümce oturur. Gelin, yere dikilen mumlar arasından geçer, ortaya konmuş bir şerbet kâsesini devirir. Böylece, eve ağız tadı, bereket yayıldığına inanılır. Sıra kına yakmağa gelir. Gelinin yüzü örtülür. Köy kızları bir ağızdan «Vurun gelinin kınasını» türküsünü çağırırlar:

Vurun gelinin kınasını
Ağlasın dursun gelin anası
Atladım geçtim eşiği
Hani ya bu gelinin döşeği

Bu karşılamadan sonra, «Mendilli oyun» başlar. Onun ardından da «Gelin ağlatma havası»... Gelin hem gider, hem ağlar. Gonca gülü hem gelin ederler, hem ağlatırlar... Ama âdet böyle...

Erkekler de başka bir yerde türküler çağırır, oyunlar oynarlar. Bir diziye sıralanırlar, oğlan babası başı tutar, «Kara Yusuf» oyun havasının ezgilerine mendil ve ayak uydururlar. Sonra yola çıkarlar. «Hanım Ayşe» türküsü ile gelin alayını karşılarlar. Gelin arabası bir gider, iki durur... Düğün yerine gelince; gelin, damadın yardımı ile arabadan iner, kızlı erkekli bir cümbüş başlar... Düğün meydanında biribirine göz koyan kızların, erkeklerin düğünü de çok geçmeden aynı meydanda yapılır.

KEKLİK — İlle de Silifkeliler. O ne düzenli oyunlar, o ne kıvrak türküler öyle... «Keklik» türküsü, «Beşik» türküsü. Toros dağlarına sırt vermiş çam kokulu Silifkenin bütün türküleri çamlı... Sırtlarda keklik seslerini taklit ede ede ava çıkan Silifkeliler, dönüşte keklik gibi seke seke gelerek şu türküyü söylerler: «Kekliği düz ovada avlayalım, Kanadına çam dalı bağlayalım,» Çamlı bir türkü daha: «Silifkenin yoğurdu, Seni kimler doğurdu, Seni doğuran ana, Bal ile mi yoğurdu? Beşiği çamdan, yuvarlandı damdan, keşke görmez olaydım. Usandırdın bu candan.»

KOYUNLAR KÖYÜ — Toroslarda yaşıyan «Koyunlu» boyu, üç, dört yıl önce 30 hanelik bir köy kurmuş. Onlar da kaç göç bilmeden, kadınlı erkekli Türkmen ağzı ile türküler okudular.

HEY!... HEY!... — Kastamonunun dağlarından kopup gelen kahramanların sesi. Sonra, Kara Hasanın davul, delikanlıların kılıç - kalkan oyunu.

TAKSİM ÂBİDESİ ÖNÜNDE — Ekipler İstanbula varır varmaz, ilk işleri Taksim Âbidesine gidip çelenk koymak oldu. Cumhuriyet Âbidesini memleketin dört bucağından gelen millî oyun ekipleri çevreledi.

Fotoğraflar : İnal TENGİZMAN

Sohbet KÖŞESİ

HAYATI NASIL ANLAMALI ?

BİZ umumiyetle hayatı, yaşamayı kendimize ıstırap verecek şekillere sokuyoruz. Çok hassas olduğumuzdan mıdır, nedir, başımıza gelen ve arzu ettiğimiz şekilde cereyan etmiyen hâdiseleri, bir türlü unutamıyarak ıstırabını ömrümüz boyunca ruhumuzda taşıyoruz.

«Hayat» mecmuasının Gönül Postası sütununa gelen mektupları okuyacak olursanız, sevdiği bir gencin kendisiyle evlenmemesi yüzünden ömrü boyunca ıstırap çektiğini belli eden pek çok insana raslarsınız. Bu yüzden hayatını berbat etmiş, yeni bir yuva kurmak hevesini gönlünden silip çıkarmış, âdeta yaşamaktan istifa etmiş olanları gördükçe üzülmemek kabil mi?

Halbuki, o her şeylerine özenip beğendiğimiz Avrupalılar hayatı, sevgiyi böyle anlamıyorlar. Bakın size bir hikâye anlatayım:

Seyahatlerimden birinde İsviçreli bir kıza raslamıştım. Kadınlara yaşları sorulmaz, fakat 30-32 yaşlarında görünüyordu. Bulunduğumuz muhitte Türklerle fazla alâkadar olması dikkatimi çekti. Sonra tanıştık. Bir defa da İstanbula gelmiş olduğunu öğrendim. Lâf arasında Türklerle niçin bu kadar alâkadar olduğunu sordum, hafif gülümsiyerek:

— Tabiî, ilk sevgilim Türktü, dedi, daha 17 yaşında iken ona tutulmuştum. Biribirimizi yıllarca deliler gibi sevdik. Onun için Türkleri de çok severim.

— Peki, dedim, sonra ne oldu?

— Sonra? Sonra o bir Türk kızı ile evlendi. Şimdi İstanbuldadır. Mühim bir mevkii var. Bir de çocukları oldu. Çok mesut.

— Peki, dedim, sizinle evlenmediği için o Türk gencine kırılmadınız mı?

Hemen hiç duraklamadan:

— Hayır, diye cevap verdi, ne diye kırılayım? Benimle mesut olamıyacağını anlamış olmalı ki başkası ile evlendi. Onu sevdiğim için mesut olması beni sadece bahtiyar eder. Ona kırılmak aklımdan bile geçmez; çünkü hayatımın en güzel günleri onunla beraber geçmiştir. Düşünün, 17 yaşından 23 yaşına kadar yaşadığımız ve hâlâ tatlı tatlı hatırladığım pek güzel günleri bana o kazandırmıştır. Ona hiç kızabilir, kırılabilir miyim?

İtiraf edeyim ki donakaldım. Şimdi acaba ne söylemek lâzımdı? Teselli etmek istesem kendisi teselliye muhtaç görünmüyordu. Tebrik etmiye kalksam, bu da biraz tuhaf kaçmaz mıydı?

Şimdi, aradan hayli zaman geçtikten sonra, düşünüyorum da İsviçreli kızın mantığındaki sağlığa hayran kalıyorum. Altı sene can ü gönülden sevdiği delikanlı bir başkasiyle evlenince hayata küseceğine veya intihar etmiye kalkacağına, onu, yaşanmış güzel günlerin hâtırasına bağlı olarak muhabbetle hatırlamak, saadetiyle mesut olmak ve bunu bir fedakârlık saymadan yapmak ne güzel şey! Bizim de hayatı böyle anlamamız, yaşanmış harikulâde günleri zehir çanakları içine sokup çıkarmadan tatlı tatlı hatırlamamız daha doğru.

ŞEVKET RADO

GENERAL HAMİLTONUN KARŞISINDAKİ TÜRK GENERALİ KONUŞUYOR...

Esat Paşanın Çanakka

Mustafa Kemalin Esat Paşaya İthaf Ettiği Kanlı Harita

2

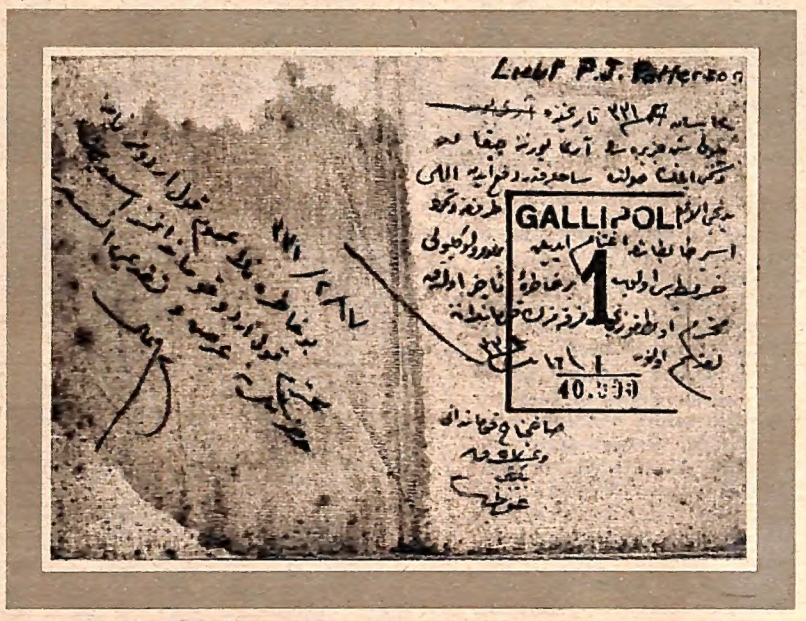

KANLI HARİTA — Ölen bir düşman subayı üzerinde ele geçen bu kanlı harita (kan lekeleri, fotoğrafını koyduğumuz haritanın dış yüzünde görülmektedir), M. Kemal tarafından Esat Paşaya hâtıra olarak ithaf edilmiştir.

25 nisan pazar: Hemen kalktım ve karargâhıma gittim. Yerime oturur oturmaz Mustafa Kemal Bey, yine telefonla, düşmanın Arıburnu civarına, Seddülbahir cihetine, Zığındere'ye asker çıkarmaya başladığını ve düşmanı karşılamak üzere bir alayı ile Maydos'tan Arıburnu istikametine hareket ettiğini söyledi.

Bugün bize esir düşen yaralı İngiliz subaylarından birinin üzerinde bulunan 1 No.lu harita da, çıkarma noktalarını Kabatepenin hemen güneyinde gösteriyordu. Çıkarma noktaları, 224 No. lu dörtgen ile 211 No. lu dörtgenin alt kısmında işaret edilmişti. Düşmanlar, sis yüzünden bu yerleri iyice seçemediler, şaşırarak bunların biraz kuzeyinde bulunan Arıburnuna çıktılar ve hareketlerini tadil zorunda kaldılar. Tadilâta uğrayan plânları, tabiatiyle vakit kaybettirdi ve pek zayıf olan gözetleme erlerimiz, baskın ile avlanmaktan kurtuldular, Mustafa Kemal Bey de zamanında yetişmek fırsatını kazandı.

Gelibolu karargâhında bulunan V inci Ordu Kumandanı Liman von Sanders Paşaya bilgi vermek için telefonla kendilerini aradım, cevap alamadım. Erkânı Harbiye Reisi olan Kâzım Beye telefon ettim. Kâzım Bey, Liman von Sanders'in Saros'a girmekte olduklarını öğrendiği düşman taşıt gemilerine büyük bir ehemmiyet verdiğini ve gözetlemek için de bizzat Bolayır tepelerine gittiğini söyledi. Bir taraftan durumu bildirerek bir emir ve talimatı olup olmadığını anlamak, öbür taraftan da hızla Maydos'a varabilmek için bir vasıta istemek maksadı ile otomobile bindim ve Kumandan Paşayı aramaya gittim. Bolayıra yaklaşınca, Paşanın yanında yaveri Birke olduğu halde bir çalı ardında, dürbün ile düşman gemilerinin hareketlerini seyretmekte olduğunu gördüm. Otomobilimi bir sağrının arkasında bırakarak yürümeye başladım. Beni düşmanın görmesinden korkarak büyük bir acele ile «yere yat» işaretini verdi. Yatmaya ve sürünerek yanına gitmeye mecbur oldum. Gerçi birçok taşıt gemileri bir filo himayesinde Bolayır dolaylarında duruyordu. Fakat güvertelerinde bir asker, çıkarmaya dair bir iz görmedim ve kumandan Paşaya asıl çıkarmanın Arıburnu ile Seddülbahirde başladığını, Saros Körfezine giren bu gemilerin bir nümayişten ibaret olması muhtemel bulunduğunu söyledim. Maydosa bir an önce gidip kumandayı ele alabilmek için emrinde bulunan Şirketi Hayriye vapurunu, muvakkaten emrime vermesini rica ettim. Mütalâalarımı doğru buldu ve karargâhına dönmeye karar verdi. Şirketi Hayriye vapuru ile de Maydosa gitmeme müsaade etti. Fakat bana hiçbir talimat vermedi.

Otomobile binerek son hızla karargâhıma döndüm. Uygun arkadaşlarla telefon bölüğünden gereği kadar telefoncu, makine ve kablo alıp istim üzerinde bulunan vapura binerek Maydos istikametine hareket ettim. Kilya limanına yaklaştığımız sırada düşman zırhlıları endirekt olarak bizim donanma ile ateş teati ediyordu. Maydos Limanı, bu ateş bölgesi içinde bulunduğundan vapurun süvarisi, biraz durmak ve sonunda bizi Maydos yerine Kilya'ya çıkarmak zorunda kaldı. Buraya çıkışımız iyi olmuştu. Çünkü Kilya, Arıburnuna Maydosa göre daha yakındı.

Karaya ayak bastıktan sonra, düşmanın mermilerine karşı kapalı olan Maltepe köyünün kuzeyinde ordugâhımı kurdum. Hem Arıburnu, hem de Seddülbahir hareketlerini idare ile mükellef olduğumdan karargâhımı orta bir yerde kurmam gerekti. Fakat, Arıburnuna çıkan düşman — Tanrı korusun — Conkbayırını elde ederse Maydosun geri ile muvasalası kesilecek ve düşman, Çanakkale Boğazının istihkâmlarına hâkim bir durum alacaktı. Bu tehlikeye karşı, Arıburnu, Seddülbahirden daha ehemmiyetli olduğundan Maltepe karargâhımı tercih ettim.

Düşman bugün, Anadolu kıyısında bulunan Kumkale civarına da bir müfreze çıkarmış, fakat şiddetli mukavemet üzerine gemilerine binerek savuş-

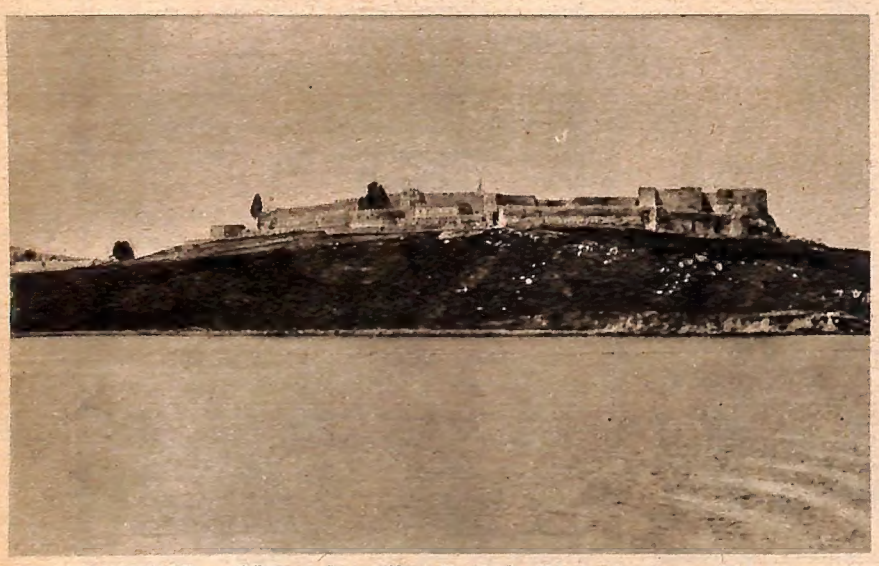

KUMKALE — Düşman kuvvetleri Gelibolu Yarımadasına yaptıkları esas çıkarmanın yanında Boğazın diğer noktalarına karşı da şaşırtıcı hareketlere girişmişler, Kumkaleyi topa tutmuşlar ve bir de mevzii çıkarma yapmışlardı.

DÜŞMAN İSKELESİ — Seddülbahir büyük bir çıkarma için hiç de müsait bir koya sahip değildi. Bu bakımdan düşman, birliklerinin ikmal işlerini tamamlamak için gemilerini batırarak iskeleler yapmak zorunda kaldı.

le Hâtıraları

BİRİNCİ KISMIN ÖZETİ: Türkiyenin Birinci Dünya Savaşına katılmasiyle, memleketin coğrafi durumu bakımından çok ehemmiyet kazanan Boğazların müdafaası da 5. Ordu emrine verilir. Esat Paşa, bu ordunun esasını teşkil eden III. Kolordu Kumandanı olarak derhal Bolayır'a hareket eder. Seddülbahir'de mevzie giren III. Kolordunun, Mustafa Kemal (Atatürk) in kumandasındaki 19. Tümen, müsait olmıyan şartlar içinde düşmanla savaşa tutuşur. Gelibolu ve Çanakkale kıyılarında korkunç bir topçu ateşi ile dehşetli bir savaş başlar. Bu sırada 19. Tümen Komutanı bulunan Mustafa Kemal (Atatürk) kendi inisiyatifi ile tümenini düşman üzerine saldırtır. Durumu da bir telefonla III. Kolordu Kumandanı Esat Paşaya bildirir...

muştur. Bunlar, Fransız askerleri idiler.

19 uncu Tümenin cephesinde bulunan cebel bataryası, düşmana büyük telefat veriyordu. Çanakkale telgrafhanesinin elde ettiği bir düşman telgrafı, Çanakkale Müstahkem Mevki Kumandanı tarafından tercüme ettirilerek bana gönderildi. Telgraf, karaya çıkmış olan düşman askerinin kumandanından İngiliz donanması amiraline çekilmişti: «224 dörtgeninde bulunan düşman topçusu, ileri hareketlerimizi aksatıyor, dörtgeni ateş altına almanızı rica ederim.» diyen telgraftaki dörtgene ve numaraya ilk bakışta bir mâna veremedim. Sonradan elimize düşen düşman subaylarının ve ölülerinin üstünde bulunan mükemmel Gelibolu haritalarının, numaralı dörtgenlere bölünmüş olduğunu gördüm ve gösterilen dörtgenin, cebel bataryamızın bulunduğu yere delâlet ettiğini anladım.

Elde edilen harita, 27 nci Alaya esir düşen bir subaya aitti ve 1/40.000 mikyasında idi. Ölen bir İngiliz subayında bulunan ikinci bir harita da aynı mikyasta idi, üzerinde de işimize yarıyan birçok işaretler, ilâveler bulunuyordu. Birinci haritanın sahibi P. J. Paterson adındaki İngiliz subayı idi ve haritanın sırtında iki haşiye vardı. Biri, haritayı elde eden 57 nci Alay Kumandanı Binbaşı Avni Beyin imzası; öbürü de 19 uncu Tümen Kumandanı Mustafa Kemal Beyin el yazısı, imzası ve bana bir hâtırası. Bu haritalar, evimin hususi müzesinde saklıdır.

Kurşun kalemle yazılmış olan bu tarihî vesikada şunlar yazılıdır:

«12 nisan 1331 Gelibolu Şibiceziresinin Arıburnuna çıkan düşmanı ilk savlet ile sahile kadar defeden 57 nci Alay tarafından, düşmanın esir zabitlerinden iğtinam edilen numaralı haritası olup bir hâtırai naçiz olarak muhterem 19 uncu Fırkamızın Kumandanına takdim olunur. 16 nisan 1331

Sağ Cenah Kumandanı 57 nci Alay
Binbaşı Avni»

TEĞMEN VE KUMANDAN — Esat Paşanın iki resmi: Birisi, 1890 yılında Alman Ordusunda staj gören Mülâzım Esat; diğeri de, Geliboluda III. Kolordunun kumanda mevkiinde, büyük sorumluluk yüklenmiş Esat Paşa...

LİMAN PAŞA — Alman Feldmareşali, Esat Paşanın bağlı olduğu 5. Ordunun Çanakkalede kumandanıydı.

17.2.1331 bu haritanın, umum kolordumuz namına muhterem Kolordu Kumandanımız Esat Paşa Hazretlerine arz ve takdimi ensebdir. M. Kemal»

72 ve 77 nci Alaylardan, muharebe hattını terkederek gerideki çadırlara kaçmış bazı Arap efradına en şiddetli cezanın tatbik edilmesi, sarsılmak üzere bulunan 19 uncu Tümene taze hayat kazandırdı. İmdat kuvvetinin yola çıktığı haberi de gelince, askerimizin mânevi kuvveti daha çok yükseldi.

26 nisan pazartesi: Bugün, gün doğmasiyle beraber 19 uncu Tümenin muharebe cephesinde ateş, ciddî surette devama başlamış ve düşman (Yüksek sırt) a taarruza kalkışmış ise de şiddetli müdafaa karşısında geri çekilmiştir.

Kıtalarımız, ellerinde bulunan kazma ve küreklerle mümkün mertebe avcı siperleri yaparak akşama kadar bulunduğu yeri müdafaa etmiş ve düşmana bir adım bile attırmamıştır. İki tarafın hatları birbirine pek yakın olduğundan düşman donanması, kendi askerlerine de isabet eder korkusu ile buralarını ateş altına alamamış, bu da hazırlıklarımızı emin bir surette yapmamıza yaramıştır. Esir düşen İngilizlerin söyleyişlerine göre, Arıburnuna çıkmaya muvaffak olanlar Avustralya ve Yeni Zelânda askerleri olmuştur. Lâkin miktarları doğru olarak öğrenilememiştir.

Kumkale'de ölen Fransız zabitlerinin birinin üzerinde çıkan ve çıkarma müfrezesi kumandanı Roef imzasını taşıyan bir emirde gayenin, Kumkale - Yenişehir civarında yer tutarak İntepedeki bataryalarımızı susturmak olduğu tasrih ediliyor ve ne suretle hareket edileceği bildiriliyordu. Bu emir, karaya çıkan iki Fransız kıtasının yenilip geri çekilmeleri üzerine tatbik edilmemiştir.

Gözetlemek üzere erkânı harbiye reisim Fahrettin Bey ile Maltepe Köyünün tepesine çıktım. Bu sırada bir düşman zırhlısı Hüyük'e ateş etmeye başladı, sipere indik. Düşen mermilerin siperlerimizi sarstığını duyuyorduk. Bu esnada, yakınlarımızda bulunan küçük bir koyun sürüsünün yanıbaşına düşen büyük bir merminin, bir koyuna bile zarar vermediğini gördük. 400 m. kadar uzağımıza düşen 36.5 cm. lik bir mermi, patlamadı. İçindeki patlayıcı maddelerini boşalttırdım ve harb yadigârı olmak üzere, elde ettiğimiz «İngiliz Seferiye Nizamnamesi» ile beraber Başkumandan Vekili Enver Paşaya gönderdim. Bu mermi, şimdi Askerî Müzededir.

9 uncu Tümen, Zığındere'deki düşmanı hayli telefat ile geri püskürtmüş; dereyi temizlemiş ve Teke Burnu'ndaki kuvvetleri de kaçırmıştır. Kıyıya kaçanlar, kendilerini beklemekte olan mavna ve sandalları bulmamış olsaydılar ya tamamiyle esir alınacaklardı, yahut da mahvedilmiş olacaklardı.

Düşmanın, Arıburnu ve Seddülbahire ne kadar kuvvet çıkardığı tahmin edilememişse de, Arıburnuna çıkan kıtaların daha kuvvetli ve çok oldukları, hareketlerinden anlaşılmaktadır. Elde ettiğimiz haritalar, düşmanın hareket hedefi olarak gösterdiği Conk Bayırı'na büyük bir ehemmiyet verdiğini gösteriyor ki, bu da kuvvetleri hakkındaki düşüncemizi destekliyor. Bununla beraber, mütaakıp günlerde Arıburnuna çıkan kuvvetin «Anzak» adındaki kolordu olduğu anlaşılmıştır. Bu kolorduyu Avustralya ve Yeni Zelândalılar teşkil etmektedir.

İngilizlerin Arıburnu ve Seddülbahire karşı katî surette çıkarma yapmaya karar verdikleri anlaşılmış olduğundan, 11 inci Tümenden 33 üncü Alay ile Anadolu yakasındaki 64 üncü Alay, Arıburnu'na sevkedilerek 19 uncu Tümen Kumandanının emrine verilmiştir.

25 NİSAN GÜNÜ İÇİN

HAMİLTON NE DİYORDU:

... Uzak mesafeden askerlerimizi heyecanla seyrediyoruz. Türkler denizin üzerini ve sahili dehşetli bir şarapnel yağmuruna tutmuşlar. Top sesleri, makineli tarrakaları fâsılasız devam ediyor! Bizim askerlerin, büyük bir gayretle karaya çıkmıya uğraştıklarını görüyoruz. Acaba bu kurşun yağmurundan kurtulabilecekler mi?

Asker dolu taşıtlar gemilerden ayrılıp sahile yaklaşıyor. Bir anda yüzlerce kişi kumsala atlıyor. Derhal yayılıp ilerlemiye çalışıyorlar. Bir kısmı düşüyor, bir kısmı koşuyor. Bazıları grup grup çalıların arasına atılıyorlar. Alelâcele çukurlar kazıp yere gömülmiye uğraşıyorlar...

... Türklerin bu tarafta, Kabatepe ve Arıburnu'ndakinden daha kuvvetli oldukları anlaşılıyor. Bununla beraber büyük birlikler halinde bulunduklarını tahmin etmiyorum. Çünkü, eğer, bir alay kadar bile ihtiyata malik olsalardı, Morto limanının doğu ucunda «De Tott» un bataryasını karaya çıkarmıya uğraşan kuvvetlerimizi yokederlerdi!

... Seddülbahir'in batısındaki çıkarma yerimiz Ertuğrul koyu açıklarına geldik. Kuvvetli dürbünlerimizle gördüğümüz manzara şu: İhraç noktasının etrafı bizim dehşetli ateşimizle daire halinde çevrelenmiş. Lâkin donanmanın en ağır topları Türk siperleri üzerinde ancak bir konfeti tesiri icra ediyor! River Clyde nakliye gemimiz, yüz metre gibi pek yakın mesafeden şiddetli piyade tüfeği ve makineli ateşine mâruz bulunuyor! Arka tepelerden Türklerin sahra topları şiddetle gürlüyor. Karaya ayak basan birliklerimiz sahildeki kum tepeciklerinin arkasında yere yapışmışlar, başlarını bir santim yukarı kaldıramıyorlar!... Biraz evvel gelen bir haberci, Seddülbahir'de körfezin kan gibi kıpkırmızı kesildiğini söyledi...

... Akşam hava kararmak üzereyken, Queen Elizabeth 38 lik topları ile o kadar dehşetli bir ateş açtı ki, koca gemi her salvonun sonunda baştan başa zangır zangır titriyor!... Bu dehşetli ateş saatlerce devam etti. Türk siperlerinin altını üstüne getirdi. Kayaları parçaladı. Ağaçları söktü. Fakat sahilde Türklerin piyade tüfeği sesleri yine kesilmedi.

Gelecek Hafta:

Çanakkaleyi Geçilmez Yapan Kuvvet !...

ATLI SPOR KULÜBÜ

Artık at sevgisi, ata binme isteği hanımları sarmış bulunuyor. Yolunuz düşer de Maslak'tan geçerseniz, Atlı Spor Kulübüne şöyle bir uğrayın. Yağız, doru, kır atlara binmiş; rahvan, tırıs ve dört nala giden genç, güzel ve tanınmış hanımları gözünüz ısıracak. İşte Safiye Aylâ, Sezer Sezin, Figen Özgür, Melâhat Aksel, Nükhet Borovalı ve diğerleri. Bunlar Atlı Spor Kulübünün üyeleridir.

RÖPORTAJ : ORHAN TAHSİN — FOTOĞRAFLAR : SUAVİ SONAR

Atlı Sporda üç güze : (Soldan sağa) Nimet İnkaya, Jülide Arno, Türkiye güzeli Figen Özgür.

ATLI SOHBET

Kışın kapalı salonlarda yapılan sohbetlerin yazlık konuları Atlı Spor Kulübüne saklanıyor, atların çevresinde devam ediyor. Fotoğraf bu sohbetlerden biri sırasında çekilmiştir.

Yağız, doru, kır atların üzerine bir «amazon» edasiyle kurulmuş külot pantolonlu, çizmeli, renkli gömlekler giyinmiş birkaç güzel kadın, manejin kumları üzerinde «âdeta» yürüyüşe geçtiler. Açık manejin ortasına engeller konulmuştu. Golf pantolonlu yaşlı bir adam:

— Haydi Aylâ, önce sen atla! dedi.

Sıradan genç bir kadın ayrıldı. 35 × 83 boyundaki maneji şöyle bir dolaştı. Atını mahmuzladı ve bağırdı:

— Alaşahin, göster kendini!...

.....

Maslak'taki Atlı Spor Kulübünde haftanın iki veya üç günü böyle konkurhipik denemeleri yapılıyor. Üyelerinin yüzde 75 i kadın olan kulüp, 1955 yılı sonlarında kurulmuştur. 130 asîl üyesi arasında tanınmış ses sanatkârları, film yıldızları, iş adamları, sosyetenin seçkin kadınları da vardır. Ayrıca, konsoloslar, elçiler, yabancılar, tanınmış şahsiyetler de üye olmadıkları halde arada bir kulübe uğramaktan, ata binmekten zevk duyarlar. Üyelerden Âsil Doktoroğlu 14 yaşında olmasına rağmen, en iyi dereceleri tutturuyor. Bn. Saviç, Ira, Aylâ Kurtman, Esin Akman da — erkek gibi — ata binerler. Hele Aylâ! Bütün ömrü at üzerinde geçiyor dense yeridir. Alaşahin'e bindiği zaman dünyalar onun oluyor, binicilik öğretmeni Ziya Bora'nın «atla!...» emrini duyar duymaz, sevgili atının yelesini okşar, sonra seslenir:

— Haydi Alaşahin, göster kendini!...

AT BİNENİN

O gün seyirciler arasında Türkiye güzeli Figen Özgür, Nükhet Borovalı, Akademi öğrencileri (Vecahat, Nedime, K. Barkan) vardı. İyi bir binici olan Aylâ, onlara güzel bir gösteri yaptı.

SOPHIA LOREN *herkesin tahmin ettiği heyecanlı, kaprisli Akdeniz kadını değildir. Soğukkanlı, ağır başlı, efendi tavırlı bir yıldızdır. Sade elbiselerden hoşlanır. Yukarıda, bu tefrikada sözü geçen «Houseboat» (Yüzer Köşk) filminde Cary Grant'la beraber görülüyor.*

Çevrilmekte olan «Houseboat» (Yüzer Köşk) filminde çok modern elbiseler giyiyor. Benim de yanımda «blue jean» ve muhtelif kazak modelleri var. Yani, bir gemide giyilmesi lâzımgelen Amerikan kıyafetleri. Sophia modellere hayretle bakıyor.

— Ben «blue jean» giymem!... diyor.

Sophia'nın film harici giyinişi de ince bir zevke dayanıyor: En son İtalyan modasının icabettirdiği tuvaletler, pabuçlar, mücevherler. Kendisi de pek cazip bir insan. Biz İtalyanları, Fransızları ve İspanyolları çok kıvrak ve heyecanlı tanırız. Fakat Sophia, tanıdığım kadınlar içinde en muvazeneli olanıdır. Vakurdur, ciddidir. Ölçüye başlamadan evvel ne türlü kumaştan hoşlandığını izah eder: Açık renkli ve sade olması lâzımdır. Meselâ, açık yeşil veya zeytuni (gözlerinin rengi de böyledir), kırmızımsı mavi, gri, krem... Desen olarak ne kadar az şekil olursa o kadar iyidir. Hiç bir şey olmasa da, dümdüz bir kumaş bulunsa daha iyi olur. Bu isteğinde bence haklıdır.

Beraberce kumaşları tetkik ederiz. Yanıbaşımdadır. Yakından vücudu âdeta bir heykeli andırır. O kadar ölçülü ve o kadar mütenasiptir...

30 seneden beri Hollywood şöhretlerinin terziliğini yapan, desenlerini çizdiği elbiseler için 6 defa Oscar armağanı kazanan, Paramount stüdyosu kostüm şefi Edith Head anlatıyor.

YILDIZLARI GİYDİRİYORUM

Sophia Loren Düz Kumaşları Beğenir

Kim Novak Menekşe Ve Leylâk Renklerini Sever

2

YAZAN: EDITH HEAD — ÇEVİREN: ADNAN ERİM

İŞTE masanın üzerindeki telefonun kırmızı ışığı yanıp sönmiye başladı. Acele beni arıyorlar! Sophia Loren'in altın yaldızlı elbisesinin yaldızları çıkmış. Hem de Cary Grant'ın üzerine! Derhal yetişmemi istiyorlar!

Marlene beni gülerek uğurluyor:

— Yarın seni sekizde gelip alacağım Edith. Unutma, tam sekizde!... Doğru Spring Caddesine ineceğiz... Haydi güle güle...

Bu kadar uğraşmanın, didinmenin sonunda bitkin bir hale gelmesi, helâk olması lâzım değil mi?... Hayır! Geldiği gibi dipdiri, taptaze ve neşe içinde!...

Telâşla, ayakkabılarımı giyiyorum. Başımı taramıya vakit bulamadan merdivenlerden aşağıya koşuyorum.

Paramount'ta herkesin olduğu gibi benim de bir bisikletim var. Fakat herkesin aksine, şuna iyi binmesini bir türlü öğrenemedim. Neyse, selesine atlıyorum. 16 numaralı sahnenin bulunduğu tarafa koşuyorum.

Sahnede herkes gülmekten kırılıyor! Sophia da Cary Grant'ın elbisesine baktıkça katılıyor! Hâdise şu: Cary Grant siyah bir elbise giymiş. Sophia da altın yaldızla süslü bir tuvalet. Film çevrilirken dansetmeleri lâzımgelmiş. Biribirlerine sarılıp bir güzel dansetmişler. Dansın sonunda bir de ne görsünler... Sophia'nın altın yaldızları Cary Grant'ın siyah elbisesini sapsarı bir hale getirmemiş mi!...

Şimdi maharetimi göstermemin sırası gelmiştir. Derhal atelyeye bir çocuk göndererek ilâcımı aldırtıyorum: Bir fışkırtma tabancası ile yaldızı kurutacak bir madde! Sophia'nın üzerinden elbiseyi çıkarmıya bile lüzum yoktur!

Birkaç dakika içinde altın yaldızlar tamamen kuruyor. Öbür tarafta Cary Grant'ın elbisesi de fırçalanmaktadır. Çok geçmeden her şey tamam olacaktır...

Sahnenin çevrilmesine devam ediliyor. Biraz seyrediyorum. Sonra Sophia, kocası Carlo Ponti'nin yanına gidiyor:

— Bu elbise de, altın püskürtülmüş Oscar heykeline döndü diyordu.

Film icabı, bir yüzer köşkte Amerikalı kız rolünü oynamaktadır. Düşünürüm. Amerikalı kız olacağı yerde İtalyan kızı olsa daha münasip değil midir?... Bu fikrimi film direktörüne söylerim. Biraz düşünüp kabul eder.

Sophia bu değişikliği sevinçle kabul eder. Ondan sonra can ciğer ar-

EDİTH HEAD'in Hayat Okuyucularına Tavsiyeleri

EDITH HEAD senelerce Amerikan kadınlarına moda tavsiyelerinde bulunmuştur. Dünyanın en çok beğenilen kadınlarının terzisi şimdi de bu tavsiyelerini hâtıralarının yanı sıra neşrediyor.

Her gün Amerikanın her tarafından yüzlerce mektup gelip masamın üzerine yığılıyor. Bunlar, giyimlerinden bir türlü memnun olamıyan hanımların şikâyetleridir. Benden fikir soruyorlar. Yardım istiyorlar. Onlara hak veriyorum. Giyim, her kadının şahsiyetine tesir eden sihirli bir değnektir. Giyinmesini bilen kadın, icabettiği hallerde birkaç çeşit hüviyete bürünebilir. Tek tip giyinme tarzı yoktur. Ahvale göre giyinme vardır. Meselâ bir kadın, evinde iş yaparken başka türlü giyinir, yemeğe giderken başka çeşit giyinir, baloya giderken yine başka şekilde giyinir.

Herşeyden evvel, bir kadın kendi şeklini, teninin rengini, ölçülerini, vücudunun muntazam ve kusurlu taraflarını bilmeli, elbiselerini ona göre yaptırmalıdır.

Ben atelyede, sinema artistlerine elbise dikmeden önce, üzerlerine kalın muslinden yapılmış gayet dar bir ceket giydiririm. Tenlerine iyice yapıştırırım. Böylece vücut şekillerinin modelini almış olurum. Muntazam tarafları, kusurlu tarafları iyice görünür. Ondan sonra, kusurlu yerleri örtebilecek tarzda bir elbise hazırlamıya çalışırım.

Irene Dunne'ın rol almış olduğu bir filmi hatırlıyorum. Elbiselerini hazırlama vazifesi bana verilmişti. Irene yanıma geldi. «Bu filmde bir memur kadın gibi görünmek istemiyorum!...» dedi. «Erkeklerin hoşlandığı bir kadın olarak görükmek istiyorum...»

Ona koyu renk bir elbise diktim. Bileklerine ve yakasına beyaz süsler koydum.

Bir zaman sonra Irene, Birleşmiş Milletler'e delege seçildi. Yolda karşılaştım. Üzerinde yine siyah ipekten bir elbise vardı. Başında bembeyaz bir şapka, ellerinde beyaz eldivenler göze çarpıyordu! Bütün erkeklerin imreneceği bir zarafet içindeydi!...

Siz de kendi vücudunuzu tam mânasiyle tanımak için mayonuzu giyip aynanın karşısına geçiniz. Bir mezura ile göğsünüzü, belinizi, kalçanızı ölçünüz. Sonra duvara dayanınız. Boy ölçünüzü alınız. Şimdi elinizde, sizi aldatmıyan rakamlar vardır ve bütün elbiseleriniz bu rakamlara göre dikilecektir. Şişman, zayıf, kısa, uzun olabilirsiniz. Bunların büyük bir rolü yoktur. Asıl mesele, şekil ve ölçünüze göre elbise yakıştırmaktır. Meselâ, fazla şişman olabilirsiniz.

GELECEK HAFTA: **Şişmansanız nasıl giyinmelisiniz?**

kadaş oluruz. Hiç işime karışmaz. «İyi ama, şurası şöyle olsa...» diye fikir yürütmez! Bana tamamen itimat eder.

Ben de kendisinden çok hoşlanırım. O kadar ki, İtalyanca öğrensem diye düşünürüm ve öğrenmiye başlarım.

■

Saat 12,30 olmuştur.

Prova salonuna koşarım. Kim Novak beni beklemektedir. Yeni bir film için kendisine elbise uydurulacak. Aksi gibi yemek vakti de gelmiştir. Fakat dışarıya çıkmak için zaman yoktur! Yemeği tepsiyle buraya getirmeleri için haber gönderilir...

Geniş bir nefes alırım. Sabahtan beri hiç oturmamışımdır. Oturacağa da benzemem... Dikilecek elbise gri bir tayyördür.

Fakat o gri renkten hoşlanmaz. Tayyörden de hoşlanmaz! Bu sefer sevmediği iki şey birden bir araya geliyor! Benimle ilk tanıştığı gün şöyle demişti: «Ben herşey giyerim, yalnız tayyör olmasın ve gri renkli olmasın!»

Bu seferki film icabı böyle olacağını izah etmiye çalışırken kahverengi iri gözlerini yüzümde gezdirir:

— Pekâlâ... der. Tayyör olsun ama, hiç olmazsa rengi beyaz olsun... veya menekşe rengi olsun!...

Biraz düşünür, sonra rızı gelir:

— Ne yapalım, mademki Mister Hitchcock böyle istiyor, böyle olacak...

Film icabı, Kim Novak San Francisco'da sisten yeni kurtulmuş bir halde görünecektir. Bazan sisli havada yürüyecek, bazan otomobil kullanacaktır. Etraf, her zaman sis içinde olacaktır. Elbise de, tabii ona göre uydurulacak. San Francisco'da herkes tayyör giyer. Kim Novak'ın da bu çeşit elbiseden başka bir şey giymesi imkânsızdır tabii...

Provaya başlarız. Biçki çabucak biter. Dikiş faslına geçilir.

Lokanta sahnesinde, siyah saten gece elbisesi ile yeşil çizgili siyah saten manto giyecektir.

Kim Novak, bu filmde iki ayrı çeşit karakter rolü yapacaktır. Birincisi biraz hoppaca, parası bol, zevke düşkün bir kadın rolü. İkincisi ise, dansa bayılan, hareketli, canlı bir genç kadın rolü!

Birincisini monoton terzilik metodları tam mânasiyle canlandırabilir. İkinci tipi canlandırmak için en parlak renkleri intihap etmek lâzımgelir. Mamafih, bu iki karakter de Kim Novak'ın hakiki şahsiyeti değildir.

Sahne harici Novak, pek cici bir genç kadındır! Artiste asıl o zaman benzer! Perdede göründüğünden daha sıcakkanlı, daha parlak şahsiyet sahibidir! Bu meslekte pek eski olmadığı için de muhabbetini, arzusunu kaybetmemiştir. Çabuk fikir değiştiren, cıva gibi bir kadındır. Bugün leylâk renklerine bürünmüştür. Leylâk rengi pantolon, menekşe rengi kazak... Bunlar en çok sevdiği renklerdir.

Yanında, arkadaşı Luddy Lane vardır. Elinde tuttuğu kocaman sepeti burnunun dibinde sallar:

— Bak biz neler getirdik, Edith!...

Öğleyin yemeğe çıkacak vakit bulamıyacağımızı bildiği için, bol bol domates, turp, havuç, salatalık getirmiştir. Hemen bir tane domates çıkarıp şeker yiyormuş gibi, ağzına atar. İştahla midesine indirir.

— Sinirlere birebir gelir Edith... Sen de bol bol salata, domates yemelisin!

Üçümüz de iskemlelere çökeriz. Kâğıt peçeteleri kucaklarımıza sereriz. Başlarız atıştırmıya!

Bu işi alelâcele bitirdikten sonra çalışma yeniden başlar!... Dehşetli bir çalışma. Emin olunuz, hiçbir artistle çalışmak kolay değildir. İster komedi artisti, ister dram artisti olsun; ister beş yaşında, ister yetmiş beş yaşında bulunsun, hepsi benden fazla bildiğini zanneder. Meselâ, kalça ölçüsü nereden alınacak, göğüs veya omuz ölçüleri ne kadar, bunları benden âlâ bilirler!... Bir terzinin bir parça da ikna etme usullerini bilmesi, müşteri haleti ruhiyesinden anlaması lâzımdır. Yoksa işin içinden çıkamaz!

Kim Novak'ın tabiatını bildiğim için derhal en güzel elbise modellerini çıkarır, gözünün önüne sererim. Ondan sonra, çeşit çeşit yün kumaş toplarını indirtirim. Hepsi rengârenktir: Koyu gri, açık gri, pembemsi, mavimsi, yeşilimsi griler, donuk, parlak renkler...

Novak hepsini ayrı ayrı dikkatle tetkik eder. Hakikaten her biri başka bir güzelliktedir. Meselâ şu, içinden güneş ışıkları fırlamış gibi pırıl pırıldır! Onun yanındaki, insana âdeta tatlı bir baygınlık verir. Kim Novak güneş gibi ışık saçanı işaret eder:

— Şunu nereden buldun Edith?!... Bayıldım bu renge! Gri ama, bambaşka bir gri! Hemen keselim!...

Onu Londra'da bulmuşumdur. Sis rengi, duman rengi bir gridir!

Bu sırada Albert içeri girer. Tayyörün provasını yapacaktır. Bütün artistlerin provasını o yapar. Yirmi seneden beri yanımda çalışmaktadır. Uzun boylu, sarışın bir Almandır.

Kim Novak hemen adamın yanına sokulur.

— Müsaade eder misin Albert?... der.

Güzel kollarını Albert'in omuzlarına yaslar. Tıpkı filmde, James Stewart'ın omuzlarına yaslıyacağı gibi...

— Şunun provasını yap bakalım, nasıl duracak?...

Albert'in heyecandan elleri ayakları titremiye başlar. Genç kadının büyülü cazibesine kendini tamamen kaptırmış, mütemadiyen gülmektedir.

Ben de yardım etmek ihtiyacını hissederim. İkimiz beraber siyah saten mantoyu Kim Novak'ın sırtına takarız. Bu, onun beğendiği bir modeldir. Fakat o, bir gece elbisesiyle daha cazip, daha ihtişamlı görünür. Zaten o da perdede böyle ihtişamlı ve göz kamaştırıcı bir güzellikte görünmek ister!...

■

Derken bir telefon gelir: Shirley Booth hemen beni görmek istiyormuş. Eyvah! Sakın elbisesi ikiye ayrılmış olmasın!... Acele Kim Novak'ın provasını gözden geçirip ateleyden dışarı fırlarım.

Az sonra Shirley'in yanına varırım. Giyinme odasında, biribirinden güzel elbiselerin ortasında kaybolmuştur! Beni görünce gülümser:

KİM NOVAK *Pahalı elbiselere meraklı Hollywood yıldızlarının en tipiklerinden biri. Bu lüks meraklı yalnız kıyafetine inhisar etmez. Dehşetli milyoner meraklısıdır. İşte son flörtü Kont Bandini ile Roma'da.*

— Edith, sen de beni her zaman böyle karmakarışık kırpıntılar arasında görürsün, değil mi?!... Bak bakalım şu elbise üzerimde nasıl duruyor?...

Sonra tatlı tatlı konuşmıya başlar. Birkaç ay evvel Avrupaya gitmiş, orada birçok fevkalâde elbiseler diktirmiştir. Heyecanla onları anlatır. Kendisine en çok yakışan renkler yeşile kaçan griler, parlak sarılar, tatlı mavilerdir. Hususi gardırobu bu çeşit elbiselerle dolup dolup taşar. Bilir misiniz, Shirley Booth diğer artistlere hiç benzemez. Onların âdeta tam zıddıdır. Bir elbise güzel mi, çirkin mi; üzerine gidiyor mu, gitmiyor mu, aldırmaz! Onun düşündüğü şey, sadece o elbisenin filim mevzuuna uyup uymıyacağıdır.

Üzerindeki elbisenin orasını burasını düzeltirken dışarıdan bir ses duyulur:

— Miss Booth!... Geliyor musunuz?!...

Filmin yeni bir sahnesi çevrilecektir. Shirley'in sırası gelmiştir. Hemen yerinden fırlar. Her şeyi olduğu gibi bırakır. Dışarı koşar. Artık cıvıl cıvıl Shirley değil, perdede karakterini canlandıracağı Mrs. Levi olmuştur!

Gelecek Hafta :

HOLLYWOOD'UN ÇILGINLIK DEVRİ: NANCY CARROL V. S...

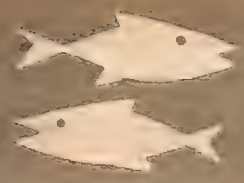

BALIK BURCU'nda
(19 şubat - 20 mart)

Hangi Burçta Karakteriniz

Ünlü İtalyan tenoru Benjamino Gigli, 20 mart

Film yıldızı Jennifer Jones 2 mart

Papa XII. Pius 2 mart

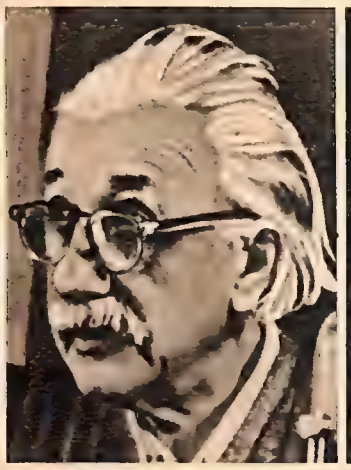

Ünlü fizik âlimi Albert Einstein, 14 mart

Film yıldızı Michèle Morgan 18 mart

KIŞ gitmek, yaz da gelmek üzeredir. Ama daha ne biri gitmiş, ne öteki gelmiştir. Doğa (tabiat) bu iki mevsim arasında bocalamaktadır. Bu günlerde doğanlar da çok güç karar verebilen, hemen her işte — bir karara varmak için — günlerce bocalıyan kişilerdir. Bu burcun simgesi (sembolü) iki balıktır: Hareket halinde iki balık... Balıkların durmadan öteye beriye gidişleri şaşırtır bizi; ileri giderken tersine dönüverişler, üsteyken birden ta diplere dalmalar bizlere ne türlü anlamsız gelir, değil mi? Bu burcun insanları da böyledir işte. Düz gitmekten hoşlanmazlar; bir ileri, bir geri, bir üstte, bir altta, kimi zaman da çapraşık giderler. Balıklardan biri ne ister, ne yapar? Öteki de uyacak mı ona? Hiç belli değildir.

Güçtür onları anlamak, kendileri de kendilerini anlıyamazlar çoğu zaman. Bilmezler ne istediklerini... Bir şey isteyip istemediklerinin bile farkında değillerdir kimi zaman. Balık burçluların çoğu savruktur. Bu kararsız, bu gelişi güzel davranışları, kendilerine bir meslek seçerken bile göze çarpar. Ticaret yapmak isterken, otelciliğe heves ederler... Bir de bakarsınız, ya müzisyen olmuşlardır, ya da matematik öğretmeni!

Bir toplantıya çağırıldıkları zaman, sevinçle «gelirim» derler, sonra özür dilerler. Ama bakarsınız, son dakikada gitmişlerdir gene. Diyelim ki, at yarışındasınız... Hangi ata oynamak gerektiğini sizden sorarlar, ama gene kendi bildikleri ata oynarlar... Atın adı hoşlarına gitmiştir; işin tuhaf yanı: Oynadıkları at kazanmıştır yarışta! Tuttukları altın olur... Akıllarından çok, şansları vardır diyeceği gelir insanın. İngilizlerin «Hunch» sözcüğü bu durumu çok güzel anlatır. Buna «içgüdü», ya da «önsezi» denebilirse de, bu sözcükler bu durumu tam olarak anlatamaz gene de.

Balık burcunda doğanlara «içime doğdu», ya da «malûm oldu» dedirten önsezileri çok güçlüdür. Birden düşünüşlerini değiştirirler, önce verilmiş bütün kararları bir yana atıp, büsbütün başka bir şey yapabilirler. Caydırmaya kalkışmayın onları, faydasızdır. Aslında çok uysal, çok yumuşak başlı, başkalarının etkisinde çok çabuk kalabilen bu insanlar, bakarsınız, birdenbire katır inadı ile direnirler.

Balık burcunda doğmuş birinin «akıl hocası» olmak kadar zor bir iş düşünemiyorum. Tepeden tırnağa zır deli olduğuna yüzde yüz inandığımız bir anda, bakarsınız ki başarıya ulaşmıştır; yüzde yüz haksız olduğu bir işte haklı çıkmış, kazanmıştır! İnsan mantığının sınırsızlığını, Balık burcunda doğmuş olanlar öğretir bize! Balık burcunun karakterini incelemeğe kalkışanlara Allah akıllar versin diyeceğim geliyor, çünkü zordur bu işi başarmak. İncelemeğe giren kimse, çoğu zaman bir sürü problemlerin, bir sürü çıkmazların içine gömülür.

Balık burcunda doğanların çoğu saftır, böndür. Ama matematiğe akılları yatkın, olmıyacak soruları çözebilen kişilerdir! Kafalarında bir kontaklık olduğuna hiç şüphe yoktur. Hemen hepsinin ileriyi görme gücü vardır, ama onlar bu güçten yararlanabilirler mi? Bilinmez ki... Bugün üste çıktıkları bir işte, yarın yere serilmiş görürsünüz onları, daha ertesi günü bir de bakarsınız ki, gülümsiyerek bellerini doğrultmuşlardır!

Akrep burcunda olduğu gibi, Balık burcundakiler de daha çok kendi kendilerinin düşmanıdırlar; bu iki burçtakiler de, davranışlariyle kendilerini yok edebilirler. Akrep burcundakiler düşman edinmekte birebirdirler. Balık burcundakilerse, tutkulariyle (ihtiraslariyle) sağlıklarını yer, bitirirler: İçkiye düşkündürler, morfini, eroini, kokaini denerler, alışıverirler hemen. İlâçlar bile onlarda büyük etkiler yaratır. Doktora sormadan ilâç almaları tehlikeli olur. Körükörüne inanırlar bir şeye, giderler onun ardından... Kendilerini kapıp koyvermek hoşlarına gider. Batmak, ta derinlere inmek, balıkların karşı koyamadıkları içgüdülerdir. Bu, onların çekingen yaratılışlarından gelir.

Çok güçlü karakterlere raslanmaz Balık burcunda, parmakla sayılacak kadar azdır bunlar. İçlerinden çok iyi deniz subayları çıkabilir. Karada ünleri pek görülmemiştir. Yaratılıştan zayıf, hastalıklı erkeklerdir. Chopin'in dayanacağı bir George Sand olmasaydı, durumu nice olurdu dersiniz? Yüzyılımızın en büyük matematikçisi Einstein'ın buluşu, atoma dek götürdü dünyayı; karmakarışık, çözümü zor bir buluştu, ama Einstein özel yaşamında, «Dalgın bir profesördü», politika alanında ise bir çocuk kadar bilgisizdi. Bir konuda çok akıllı, bilgin olabilen Balık burçlular, bir başka konuda tersine o kadar bilgisizdirler.

Yumuşaklıklarını — Yengeç burcundakilerde olduğu gibi — yufka yüreklilikleriyle saklamağa çabalarlar. Kendilerini kaba, sert, acıma nedir bilmeyen bir zırhla örterler. Zamanla inanırlar da öyle olduklarına. Hiç hesaba gelmiyen, ne yaptığı, ne yapacağı bilinmeyen tiplerdir.

TÜRKÇESİ: ADALET CİMCOZ

BALIK BURCUNDAKİ KADINLAR :

Zayıftırlar. Uçucu bir güzellikleri vardır. Bir çeşit masal kızlarını, perileri andırırlar. Çoğu baleyi seçer; danslarında uçuyormuş, havalanacakmış gibi bir incelik vardır. En kıskanç kadınlar Balık burcunun kadınlarıdır. Kumara düşkünlükleri korkunçtur. İçkiyi severler, hiç değilse uyutucu haplar alırlar. Durmadan elbise yaptıran, durmadan kendine yeni bir şeyler almak istiyen kadınlardır. Kendileri için düşünmeden para harcarlar, sevdiklerine hediye vermekten hoşlanırlar. Ama öte yandan bakarsınız ki, cimrilikleri dillere destan olmuştur. Balık burcunun kadınları şımarıkça, ne istediklerini bilmiyen, «sap derken saman» diyen kadınlardır. Birkaç kez evlenirler, sevgileri sürekli değildir... Çabuk aldanan, çabuk inanan, ne istediğini bilmiyen, bıktırıcı tiplerdir. Hemen hepsi «şuram ağrıyor, buram ağrıyor» diye durmadan yakınır. Şansa çok inanmışlardır; bir işleri kötü gitti mi, omuz silkerler, «Şansım yokmuş» derler. Şansı düzeltmek ellerinde olsa bile, küçük bir çaba göstermezler. Ama sıcak kanlı, aşkta ateşli kadınlardır, ne var ki, tutuldukları erkeği alıkoyamazlar uzun zaman yanlarında... Ya kendileri bıkmıştır, ya da durmadan yakınmalarından ötürü erkeği bıktırmışlardır. Bayılırlar yeni ülkelere gitmiye... Durmadan yolculuk etsinler, durmadan yeni yerler görsünler isterler.

Tiksindikleri şeyler :

Hemen hiçbir şeyden tiksinmezler!

BALIK BURCUNDA DOĞDULAR

Orhan Eyüboğlu 5 mart

Doğduğunuz gün nedir?

BALIK BURCUNDA DOĞDULAR

Balık burcunda doğan erkeklerle evlenecek kadınlara birkaç öğüt:

Dayanın sevgili bayan! Eşinizin mızmızlığına kulak asmayın. Akşama baloya mı gideceksiniz? Hiç belli olmaz, vaz geçmiştir... Kızgın, kırgın yatağa girmişken, kocanızın gitmek aklına eser, kalkar gidersiniz. Surat asmayın, hoş görün bütün bunları. Sizin zayıf olmamanız gerekir, her bakımdan destek olmalısınız ona. İşinde, evde, yolculukta bütün sorumluluğu size yükliyecektir. Umulmadık zamanda da kıskanç oluverir kocanız. Durup dururken gülüşünüze sinirlenir, surat asabilir. Şık giyinmelisiniz. Çabuk bıkan bir karakteri vardır kocanızın. Balık burcundaki adamla geçinmek oldukça zordur. Ne istediğini bilmez, bir günü bir gününe uymaz, mızmız, çok zor karar verebilen ve durmadan kendinden yakınan (şikâyet eden) bir adamdır. Yengeç burcunun duygulu, iyi yürekli kadını belki çekebilir onu sonuna dek.

Balık burcunda doğanların en çok sevdikleri şeyler:

Müziği, matematiği, barışı, kendi kendinden yakınmayı, denizi, su sporlarını, içkiyi, esrarlı şeyleri, dalgaya düşmeyi, baleyi, dansı, mistik nesneleri çok severler.

Balık Burcunda Doğmuş Bazı Dünya Şöhretleri

Gabriele d'Annunzio (İtalyan yazarı)	**12 mart 1863**
Georges Bernanos (Fransız yazarı)	**20 şubat 1888**
Frédéric Chopin (Polonyalı besteci)	**22 şubat 1810**
Honoré Daumier (Fransız ressam ve heykeltıraşı)	**26 şubat 1808**
Paul Ehrlich (Serum kâşifi)	**14 mart 1854**
Friedrich Hölderlin (Alman şairi)	**20 mart 1770**
Victor Hugo (Fransız romancısı)	**26 şubat 1802**
Henrik Ibsen (Norveçli yazar)	**20 mart 1828**
Nikolaus Kopernikus (Fizikçi ve astronom)	**19 şubat 1473**
David Livingstone (İç Afrika kâşifi)	**19 mart 1813**
Stéphane Mallarmé (Fransız şairi)	**18 mart 1842**
Michelangelo (Büyük İtalyan sanat üstadı)	**6 mart 1475**
Auguste Renoir (Fransız ressamı)	**25 şubat 1841**
N. Rimsky Korssakow (Rus bestecisi)	**18 mart 1844**
Arthur Schopenhauer (Alman filozofu)	**22 şubat 1788**
John Steinbeck (Amerikalı yazar)	**27 şubat 1902**
George Washington (İlk Amerika Cumhurbaşkanı)	**22 şubat 1732**

Kâzım İsmail Gürkan
14 mart

Gelecek sayımızda son olarak

KOÇ BURCU'nda (21 mart - 20 nisan) doğanların karakter tahlilini vereceğiz.

Maggy Rouff'un İstanbul Defilesi

Geçen sayımızda İstanbulu ziyaret etmiş olan Avrupa güzellik kraliçelerinin takdim ettikleri mevsimin en son mayo modellerini vermiştik. Bu haftaki sayımızda da aynı güzellerin giydikleri MAGGY ROUFF'un yaz kreasyonlarını sunuyoruz. İlerki sayılarımızda ünlü modaevinin İstanbulda tertip etmiş olduğu defileden başka örnekler bulacaksınız.

Lâcivert ketenden yakasız dar bir elbise. Kollar kısa ve takmadır. Belinde kumaşından geniş bir kemer mevcuttur. Yanda, elbisenin büyük lâcivert çiçekli beyaz ketenden yapılmış mantosu görülüyor. Lâcivert organza ile dublédir. Kol, yaka ağızları lâcivert biyelidir.

Beyaz şantungdan çok şık bir döpiyes. Etek ütülü geniş plilerden yapılmıştır. Ceket takma kolludur. Model, bele hafifçe oturtulmuş olup klâsik yakalıdır.

Pembe şantungdan bir elbise. Denizci biçimindeki yakası bele kadar oyuktur. Modelde önden üçgen biçiminde çıkan bir parça dekolteyi kapamaktadır.

Desenli pamukludan güzel bir «şömizye» elbise. Maggy Rouff da birçok Parisli moda yaratıcıları gibi bu yıl kreasyonlarında şömizye stiline rağbet ediyor.

Beyaz keten kumaştan hazırlanmış dar bir elbise. Belinde türkuaz renginde geniş bir kemer mevcuttur. Solda, aynı elbisenin beyaz üzerine türkuaz renginde geniş desenli ketenden yapılmış mantosu görülüyor.

Açık yeşil renkte pamuklu sâtenden bir elbise. Göğüs altına sarı renkte iri bir gül konmuştur. Mantosu (sağda) aynı kumaştandır. Arkada yuvarlak duran yaka önde bir eşarp gibi bağlanmaktadır...

Sultanların Ressamı

Zonaro

...Saraylı hanımlardan davetiyeler almaya başlamıştı. Türk kadınları ilk defa olarak ona, bir yabancı ressama, emsalsiz güzelliklerle dolu yüzlerini, yaşmaklarının zarif tülleri arasından gösteriyorlardı...

YAZAN : TURGUT ETİNGÜ

PADUA, İtalyanın kuzeyindedir ama, İtalyanın kuzeyinde güneş yine parlak, iklim yine ılık, Masi kasabasının mütevazı halkı yine güler yüzlüdür.

Beyaz badanalı duvarları ile yeşilliğin ortasında bir kır elbisesi gibi duran tek katlı evin pancurları, mutat dışında o gece örtülmemişti. Evin içi gün ağarana kadar çok telâşlı bir gece geçirdi. Işık sabaha kadar yandı. Ebe geldi. Rahip geldi. Tam karşı dağların üzerinden güneşin ilk ışıkları bu evin pencerelerine düştüğü an, yeni doğmuş bir çocuğun çığlıkları da alaca karanlığı yırtar gibi dışarının sessizliğine yayıldı.

1854 yılının 18 eylül sabahı idi.

Baba Zonaro, ilk erkek çocuğunun doğduğu gün, Mukaddes Kitabın arka kapağına şu cümleleri not etti: «Rabbe hamdederim. Bizim küçük evimize bir evlât daha gönderdi. Tam güneş dünyamızı nurlandırdığı sırada, biz de onu ilk defa gördük. Yüzünü uzunca görmemize imkân yok. Çünkü öpülesi elleri o kadar hareketli ki...»

Bu ellerin hareketli olmasından daha tabiî ne olabilir? Çünkü bundan 70 yıl evvelinin Türk hayatını ipek, renk, ışık ve hayal dekoru içinde tablolarında tersim edecek ünlü İtalyan ressamı ve büyük Türk dostu Fausto Zonaro'nun elleri idi bunlar...

Avrupanın birçok ressamları, öteden beri Türkiyeyi görmeden, kendilerine göre Türkiyeyi tasvir etmeye çalışmışlar. Oysaki Türkleri ve Türkiyeyi bu kadar acemi bir fırça vuruşu ile anlatmak imkânsızdı. Türkiyenin ve Türklerin tasviri, ancak bu memleketin renkleri ile, insanları ile, gelenek ve âdetleri ile kaynaştıktan sonra başarılabilirdi. İşte Zonaro bu bakımdan muvaffak olmuş bir ressam sayılır.

Bir mektubunda diyor ki: «... Her yerde aynı olan güneş bu memleketin ufuklarında kendine has bir çeşni ve zenginlikle doğar. Avrupa ve Avrupalıların tamamen yabancısı oldukları renk tonları ve armonileri içinde, gözlerin önüne yepyeni ve eşsiz etüd konuları koyar. Bir sanatkâr gözü bile bu, ancak o yerde yaşayıp o havanın içine girmekle müşahede edilebilir.»

Bilindiği gibi İtalya bir güzel sanatlar diyarıdır. Bu memleketin, gelmiş geçmiş sanatçılarının tablo ve heykellerine konu olmadık bir güzel köşesi kalmamıştır. Orada, hele böyle sanat endişeleri çok olan genç bir ressamın tutunup kalması için şartlar hiç de müsait değildir. Bu bakımdan genç Zonaro, «herkesten daha başka şeyleri ortaya koymak» arzuları ile yanıp tutuştuğu sıralarda, o günlerin Türkiyesinde yapılmış bazı gravürler gördü. Gravürlerin aksettirdiği bu güneş, renk ve ışık memleketine gitmeyi tasarladı.

Bu kararla hemen bir gemiye atladı. Ortaşarkın incisi İstanbula hareket etti. Cebinde, para olarak, sadece 400 frangı vardı. Bir de Beyoğlunda yerleşmiş bir İtalyan doktoruna yazılmış tavsiye mektubu...

Üçüncü mevkide seyahat ediyordu. Bulunduğu yerden bütün görebildiği, bir gemi lombozunun dar açısı içine sığacak yerlerdi.

Vapur Sarayburnunu dönüp de, o günkü İstanbul limanı gözlerinin önünde tecessüm edince, ressam, sanat hayatının belki de en heyecanlı anlarını yaşadı. Gördüğü manzaranın eşine hiçbir yerde raslamamıştı... Gözleri kamaşır gibi oldu. Hâtıratında: «Bir memleket rüyası ancak bu kadar güzel görülebilir!...» diyor.

Hemen işe koyuldu. Şehrin cezbesine tutulmuş bir deli derviş gibi, ayaklarının son diretme gücüne kadar sokakları, caddeleri dolaştı. Boğaz sularının her saat başka bir güzellik alan renkleri, yaşmak ve feraceli Türk kadınlarının bir masal havası içindeki sihirli ve zarif görünüşleri, Haliç'in altın parıltılı sularında güneşin gurub vaktinde çiziktirdiği muhteşem manzara onu şaşkına çevirdi.

Bir aralık ayının ortalarıydı. Geldiğinin haftasında, hayal dolu Şark havası içinde, süslü bir yılbaşı tablosu yaptı. Bunu Beyoğlunda bir dükkânın vitrinine koydu. Aynı günün akşamı tablo satıldı. Onun peşinden de yeni bir sipariş aldı. Çok kısa bir zamanda hem şöhreti, hem de kazancı artmaya başladı. Tamam sekiz ay, günde 12-14 saat çalışarak bir çok tablolar yaptı. Artık adı ve sanat kudreti o devrin devlet ricali arasında da duyuluyordu. Saraylı hanımlardan gizli gizli davetiyeler almaya başladı. Türk kadınları ilk defa ona emsalsiz güzelliklerle dolu yüzlerini yaşmaklarının tülleri arasından gösteriyorlardı...

Sultan Abdülhamide ondan bahsedilip, eserleri huzuru şahaneye arzedildiği zaman, Padişah bu İtalyan sanatçısının gerçek kabiliyetine hayran kaldı. Zonaro, bu iltifattan cesaret alarak «Ertuğrul Alayı» adını verdiği bir tablo yapıp takdim etti. Cidden güzel bir fırça ve renk anlayışı ile kısa zamanda bitirdiği tablo onun bir şaheseri oldu. Bu tabloyu takiben bilhassa Türk Ordusunun düşmana saldırışını temsil eden «Hücum» adlı bir başka tablosu ile Padişahın büyük ilgisini ve itimadını kazandı. Kendisine Beşiktaştan, Nişantaşına çıkan, o devrin büyük caddelerinden birinin alt taraflarında, akasya ağaçları arasındaki nefîs bir köşk verildi. Bütün masrafları Padişah kesesinden ödenmek üzere saraydan ferman çıktı.

Köşkün üst tarafı tamamen ressamın çalışmasına ayrılmıştı. Burası, Yıldız Sarayının muhteşem manzaralı bahçesine bakıyordu. Atelyesi, paletleri, boyaları, eskizleri orada idi. Çeşitli konulardaki çalışmalarını gösteren tabloları, sehpaların üzerinde duruyordu. Bunlardan bazıları bitmişti. «Yangın var!», «Dervişler», «Türk Hamamı», «Bayram» diye isimlendirilmişti. Fakat onun ısrarla üzerinde durduğu, günlerce eskizlerini tamamlamak için Haliçte, Fener ve Gülcamii arasındaki Azapkapı mevkiinde iskeleden kayığa binmek için pazarlık eden üç feraceli Türk kadınını gösteren «Kayığa Biniş» tablosu idi.

İstanbuldan annesine yazdığı tarihsiz bir mektubunda bakınız ne diyor:

«Mia mardre, (anneciğim)

«... Yaşadığımı kontrolden âciz değilim. Fakat nerede ve nasıl yaşadığımı anlatmak güç! Bu bakımdan bir rüyada gibiyim. Gördüklerimi sana kelimeler anlatamaz. Çünkü onlar, o kadar canlı, o kadar renkli, o kadar ışıklı şeyleri anlatmaya yeter kudrette değil. Kelimelerle buranın hayatını tasvir etmek çok güç. Ancak onu duymak lâzım... İçinde olsun yaşamak lâzım anne...»

İstanbulda evlendi. İki kızı oldu. Masi kasabasını da hiç unutmadı. Kızkardeşini yanına getirdi. Başına fes giydi. Eline çubuk aldı. Tespih çekti. Bizi o kadar benimsedi. O kadar sevdi. Bizden ne alabildiyse, kendi sanat hamurunda yoğurup, yine bize verdi...

Ve bu Türk dostu İtalyan, bütün bunları en iyi şekliyle yaptı. Bizden de: «Ressam-ı Hazret-i Padişahî» sıfatını aldı. Birinci rütbeden «Osmanî» nişanı ile taltif edildi.

Hayatının hikâyesi de böylece şan ve şeref içinde tamamlanmış oldu. 1929 yılının 18 eylülünde, San Remo'da bizden uzak, fakat gönülden bize bağlı kalan sultanların ressamı, fânî hayata gözlerini yumdu...

Gördüğünüz iki tablodan biri «Odalık», diğeri «Türk Hamamı» adını taşımaktadır. Zonaro'nun fırçası, o devrin kadınını bütün güzelliği ile tersim etmiştir. Üstteki resim, Zonaro'nun kendi fırçasından çıkma, kendi resmidir.

Hayat

KAYIĞ

FAUSTO ZONA

Hayat

KAYIĞA BİNİŞ

FAUSTO ZONA (1854 - 1929)

Bu tablo, Çinili Köşk'te açılan «İstan
Manzaraları Sergisi» nde teşhir

Yaşayan Ölü

YAZAN: WILKIE COLLINS
ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

GEÇEN KISMIN ÖZETİ: Genç avukat Lefrank iş başında fenalık geçirerek bayılır. Doktorlar bunun yorgunluktan ileri geldiğini tesbit ederek, mutlak bir istirahate ihtiyacı olduğunu söylerler. Lefrank, Amerikada bulunan akrabası Mr. Meadowcroft'un yanına gitmeğe karar vererek vapurla Amerikaya gider. Kendisini Mr. Meadowcroft'un oğlu Ambros karşılar ve arabasiyle çiftliğe götürür. Lefrank yol boyunca Ambros'tan oradaki hayat hakkında malûmat alır, ama henüz kendisini bekliyenlerden haberdar değildir. Sadece, Ambros'un bahsettiği Naomi'yi merak etmektedir. Çiftliğe varınca henüz tanımadığı akrabası Mr. Meadowcroft'a takdim edilir.

2

MR. Meadowcroft'un tekerlekli hasta sandalyesi yemek masasının başına sürülmüştü. Soğ tarafında, melânkolik ve sessiz kızı yer almıştı. Bir hayalet sessizliğiyle, bana babasının sol tarafındaki boş iskemleye oturmamı işaret etti. Silas Meadowcroft tam bu sırada odaya girmişti. Kardeşi tarafından derhal bana takdim edildi. İki kardeş arasında bâriz bir aile benzerliği görülüyordu. Şu farkla ki, Ambros ötekinden daha uzun boylu ve daha yakışıklı idi.

Ben bu iki kardeş üzerindeki tetkikimi henüz bitirmemiştim ki — itiraf edeyim, ikisi hakkında da pek öyle lehte bir intibaa varmamıştım — yemek odasının kapısı tekrar açıldı. Ailenin yeni bir ferdi daha odaya dahil oldu ve derhal dikkatimi çekti.

Bu gelen kısa boylu, zayıf ve sinirli bir adamdı. Dikkati çekecek kadar soluk çehreli idi. Köy hayatı yaşıyanlarda görülen alâmetler... Bu saydıklarım istisna edilecek olursa tetkike değer bir siması vardı. Yüzünün alt tarafı sık ve siyah bir sakal ve bıyıkla örtülmüştü. O sıralarda Amerikada herkes tıraş olmayı itiyat edinmiş ve sakal bırakmak nadir raslanan bir alışkanlık halini almış bulunuyordu. Yüzün yukarı kısmına gelince, burada ışıldıyan kahverengi bir çift vahşi göz fırıl fırıl dönüyordu. Bunların ifadesinden öyle anladım ki adamın akli muvazenesinde bir sakatlık olacak! Her ne kadar sözlerinde ve hareketlerinde, görebildiğim kadar, bir muvazenesizlik sezilmiyorsa da insana öyle geliyordu ki müstesna hallerde bu adam en eski dostlarını bile şaşırtacak delice hareketlerde bulunabilir. Şimdi yemek odasında bize katılan bu adam hakkındaki intibaımı, avam dilinde çokça kullanılan bir tâbirle ifade edebilirim: Biraz tahtası çatlak!

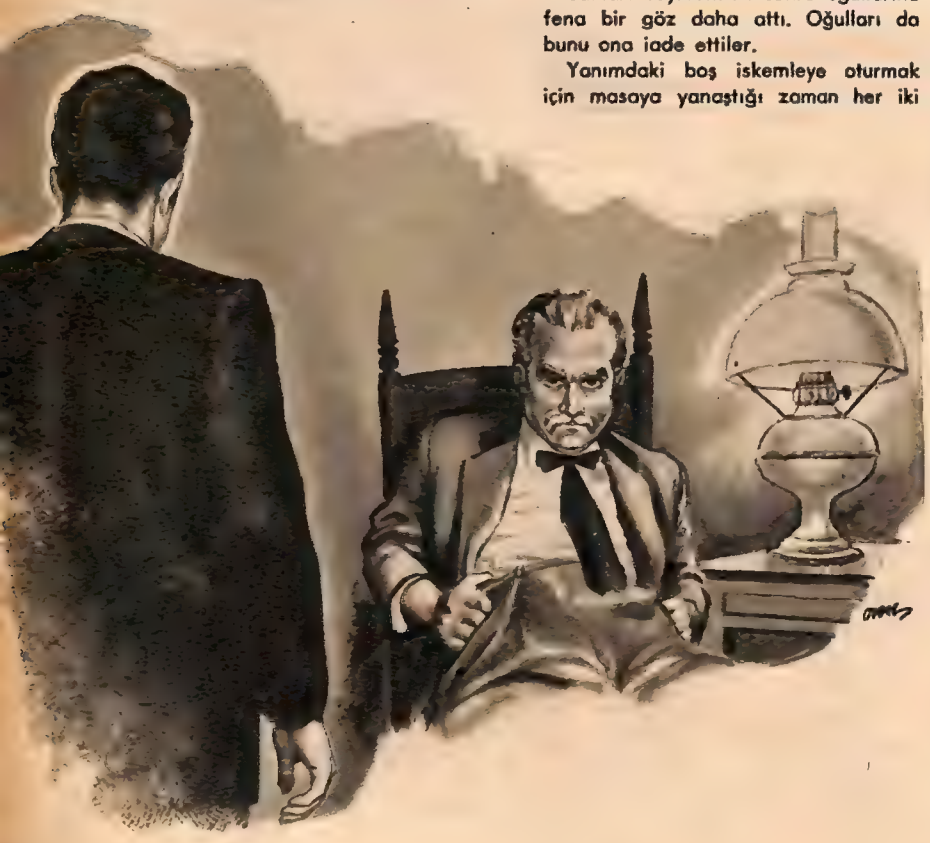

O dakikaya kadar tek bir kelime söylememiş olan Mr. Meadowcroft yeni geleni bizzat kendisi bana takdim etti. Bunu yaparken de yan gözle oğullarına bakıyordu. Bu bakışta biraz nispet verme gibi birşey sezmemek mümkün değildi. Ne kadar müteessirim ki oğulları da aynı bakışla babalarına mukabele ettiler.

İhtiyar bizi şöylece birbirimize takdim etti:

— Philip Lefrank! Size çiftlik kâhyam Mr. Jago'yu takdim ederim. John Jago! Sana karımın akrabalarından Mr. Lefrank'ı takdim ediyorum. Sıhhati biraz bozuk! Atlantik'i geçip buralara kadar gelmesi, biraz dinlenmek ve muhit değiştirmek içindir. Philip, Mr. Jago Amerikalıdır. Ümit ederim ki Amerikalılar hakkında fena fikirleriniz yok. Mr. Jago ile dost olunuz ve yan yana oturunuz.

Bunları söyledikten sonra oğullarına fena bir göz daha attı. Oğulları da bunu ona iade ettiler.

Yanımdaki boş iskemleye oturmak için masaya yanaştığı zaman her iki oğlan da John Jago'dan uzaklaşmaya çalışarak masanın öte tarafına gittiler. Bundan açıkça şu anlaşılıyordu ki: Sakallı adam çiftlik sahibinin nazarında pek makbul, fakat şu veya bu sebepten dolayı oğullarınca menfurdur!

Bu sırada odaya bir hanım daha girdi.

Acaba bu genç bayan Naomi Colebrook mu idi? Ambros'a şöyle bir baktım ve cevabı yüzünden okudum. Evet, nihayet Naomi idi bu!

Güzelce bir kızdı, görünüşe göre de temiz kalbli bir insan. Umumi bir tarifini yapmak için şöyle diyebiliriz:

Başı küçük, dik ve omuzlarına güzelce oturmuştu; size samimiyetle bakan ve bu bakışlarda ciddiyet taşıyan parlak, elâ gözleri vardı; ince endamlı, ufak tefek yapılıydı. Bizim güzellik hususundaki İngiliz ölçülerimize göre pek ince endamlı! Sert bir Amerikan aksaniyle konuşuyordu; sesinin tonunda, Amerikada pek nadir raslanan bir tatlılık vardı ki, aksanın sertliğini İngiliz kulaklarına pek hoş aksettiriyordu. İnsanların rasladıkları yabancılar hakkında edindikleri ilk intibalar, onda dokuz, isabetlidir. Daha ilk görüşte Naomi Colebrook'u beğendim! Onun tatlı gülümsemesi, birbirimize takdim edildiğimiz zaman el sıkışındaki canlılık pek hoşuma gitti. Kendi kendime şöyle düşündüm:

— Eğer bu evde hiç kimse ile arkadaşlık edemesem bile, seninle mutlaka arkadaş olacağım!

Meğer ben peygambermişim! Morwick Çiftliğinde esen düşmanlık havası içinde güzel Amerikalı kızla, başından sonuna kadar, hakiki ve samimî dost olarak kaldık.

Ambros, kardeşiyle kendi arasına oturması için Naomi'ye yer gösterdi. Kızın bir lâhza rengi değişti ve sandalyesine yerleşirken ona kayıtsız, fakat tatlı bir bakışla baktı. Genç çiftçinin masa altından kızın elini sıktığını hisseder gibi oldum.

Yemek hayli sönük geçiyordu. Yegâne neşeli konuşma, masadaki yerlerimiz birbirine yakın olmamakla beraber, Naomi ile benim aramda geçti.

Anlıyamadığım herhangi bir sebeple John Jago, vatandaşı genç kızın huzurunda pek süklüm püklüm görünüyordu. Bir aralık, yemek tabağına eğilmiş olan başını şüpheli bir tavırla yukarıya kaldırdı ve sonra suratını ekşiterek tekrar eğdi. Kendisine hitabettiğim zaman da bana sıkılarak cevap verdi. Mr. Meadowcroft'la konuşurken bile gayet ihtiyatlı söz söylüyordu. Öyle tahmin ettim ki, iki delikanlıdan ürküyordu ve onun için de böyle ihtiyatlı davranıyordu. Bakışlarından bile bunu anlamak mümkündü. Yemeğe başladığımız zaman Silas Meadowcroft'un sol elinin alçıya konmuş olduğunu ilk defa farkettim. Aynı zamanda şunu da farkettim ki, John Jago'nun hayret ifade eden gözleri de delikanlının yaralı eline şüphe ile dikilmişti.

Çiftlikteki bu ilk gecemi daha da sıkıntılı geçiren bir cihet de çok geçmeden farkına vardığım şu garip vaziyet oldu: Baba ile oğullar birbirleriyle ya Mr. Jago veya benim vasıtamla konuşuyorlardı! Meselâ ihtiyar Meadowcroft çiftliğe ait tarlaların ekilişinde eskiden yapılmış bir yanlışlıktan muaheze yollu bahsederken gözlerini iki oğlunun oturduğu istikamete çeviriyordu. Öte yadan bir hayvan bahsi açılıp da söz koyunlarla ineklerin iyi bakılamadığı mevzuuna intikal edince de delikanlılar bana hitabederken John Jago'ya bakıyorlardı! İşte bu gibi hallerde, ki sık sık cereyan ediyordu, Naomi vaziyeti güzel idare ederek konuşmanın akışını hemen zararsız vâdilere çeviriyordu. Barışı sağlamak için ne zaman bu gibi müdahalelerde bulunacak olsa melânkolik Miss Meadowcroft: «Sen niye işe karışıyorsun?» der gibi etrafına garip garip bakınıyordu. Hayatımda fikir ve görüş birliğinden bu kadar uzak insanlarla bir masa etrafında ilk defa oturuyordum. Eğer Naomi'den hoşlanmamış olsaydım ve onunla Ambros arasında zaman zaman teati edilen âşıkane bakışlardan zevk almasaydım, bu yemek masasında kabil değil sonuna kadar oturamazdım.

Oldukça uzun süren bu yemek faslı nihayet sona erdi. Miss Meodowcroft, bir hayalet sessizliğiyle ayağa kalkarak beni şu sözlerle yemek odasından uzaklaştırmak istedi:

— Biz çiftlikte erken yatıp erken kalkan insanlarız, Mr. Lefrank. Size iyi geceler dilerim.

Ve sonra kemikli ellerini babasının tekerlekli arabasına koyarak, bana iyi geceler temenni eden sözlerini kısa kestirip, onu yatak odasına, mezara götürüyormuş gibi, sürüp götürdü.

— Hemen odanıza gidecek misiniz efendim? Şayet gitmiyecekseniz size bir sigara ikram edebilir miyim? Tabiî genç centilmenler müsaade ederlerse...

Bu sözleri sıkıla sıkıla ve gözleriyle de «genç centilmen» lere yan yan bakarak, John Jago söyledi. Bu suretle kendisine düşen misafirperverlik vazifesini yapmış oluyordu. Teşekkür ederek itizarda bulundum. Adamcağız da bana iyi geceler temennisinde bulunarak odadan çıkıp gitti.

Ambros ile Silas, ellerinde sigara kutuları olduğu halde, mültefit bir eda ile yanıma yaklaştılar. Ambros:

— İkramı kabul etmemekte çok haklı idiniz, dedi, John Jago ile katiyen sigara içmemelisiniz. Onun sigaraları sizi zehirler.

Silas Meadowcroft şunu ilâve etti:

— Ve size John Jago ne söylerse katiyen inanmayınız. Amerikanın en büyük yalancısıdır o!

Onların bu patavatsızlığını hoş görmiyen Naomi, âdeta küçük çocuklara ders veriyormuş gibi parmağiyle iki delikanlıyı da tehdidederek:

— Babanızın saydığı ve güvendiği bir adam hakkında böyle şeyler söylerseniz Mr. Lefrank sizin için acaba ne düşünür? Gidiniz ve sigaranızı içiniz. İkinizin hesabına ben utanıyorum.

Silas, hiç cevap vermeden, odadan çıkıp gitti. Ambros ise, Naomi'yi yatıştırmak için olsa gerek, yerinden kıpırdamadı. Aralarına girmiş olmamak için ben de odanın ilerisindeki camlı kapıya doğru yürüdüm. Bu kapı çiftliğin küçük bir bahçesine açılıyordu. Ay ışığı buraya ayrı bir güzellik vermişti. Manzaradan faydalanmak üzere biraz ilerledim. Burada bir kara ağaç vardı ve onun tam altında da bir kerevet. Evin içindeki sıkıcı havadan sonra burada karşılaştığım sessizlik beni âdeta canlandırmıştı. Eski zamanlarda insanları bezginleştirip manastırlara hücum ettiren sebepleri şimdi anlıyordum veya kendimi anlıyor sanıyordum!

Bu gibi düşüncelere dalmıştım ki omuzuma hafif bir el dokundu. Kimdi bu? Dönüp baktığım zaman karşımda Naomi Colebrook'u buldum.

Bölüm III

AY IŞIĞINDA BİR BULUŞMA

Sözlerine şöyle başladı:

— Sizinle konuşmak isterim. Arkanızdan buraya kadar geldiğim için hakkımda bilmem fena mı düşüneceksiniz? Fakat biz Amerikada pek o kadar teşrifata aldırış etmeyiz.

Ben de şu cevabı verdim:

— Amerikada siz çok iyi yapıyorsunuz. Rica ederim oturunuz.

Yanıma oturdu. Ay ışığında yüzüme cesaretle ve korkusuzca bakıyordu. Sözlerine devam etti:

— Siz bu ailenin akrabasısınız, dedi, ben de öyle. Bu itibarla size, bir yabancıya söyliyemiyeceğim şeyleri söyliyebilirim. Çiftliğe geldiğinizden dolayı cidden memnun oldum, Mr. Lefrank. Duyduğum bu memnuniyetin sebebi hakkında fena şeyler düşünmiyeceğinizden eminim.

— Sebep ne olursa olsun hakkımdaki iltifatınıza teşekkür ederim, Miss Colebrook.

Verdiğim cevabın farkında olmıyarak o kendi dâvasını, gözleri hâlâ yüzüme dikili, açıklamaya devam etti:

— Bu talihsiz evde bir takım iyilikler yapabileceğinizi sanıyorum. Morwick Çiftliğinde sevgi, güven ve barış diye bir şey yoktur. Ambros'dan başka kimseye güvenilemez. Ambros hakkında fena düşünmeyiniz; o sadece patavatsızdır, o kadar. Burada öyle biri olmalı ki katı yürekliliklerinden, kıskançlıklarından, sahte tavırlarından dolayı onları utandırsın. Siz bir centilmensiniz; onların bilgilerinden fazla bilginiz var. Onlar kendilerine yardım edemiyorlar, bari sizden medet umsunlar. Fırsat düştükçe onlara yardım ediniz de aralarında bir ahenk kurulsun, bir düzen teessüs etsin, Mr. Lefrank. Yemekte geçen konuşmaları işittiniz ve eminim ki bunlardan iğrendiniz. Evet, muhakkak iğrenmişsinizdir! Bunu kaşlarınızı çatmanızdan anladım. Ve ben İngilizlerde kaş çatmanın ne mâna ifade ettiğini bilirim.

Düşüncemi Naomi'ye açıkça söylemekten başka çarem kalmamıştı. Sofrada kaş çatmamın sebebini burada nasıl izah ettiysem, ona da öylece izah etmeyi muvafık buldum. Naomi benim bu açıkkalbliliğimden son derece hoşlanmıştı. Dedi ki:

— Evet, çok güzel anlamışsınız. Yalnız, erkekler birbirleriyle iyi geçinemiyorlar tarzındaki ifadeniz biraz zayıf; onlar, yalnız geçinemiyorlar değil, birbirlerinden nefret ediyorlar. Vaziyeti ancak bu «nefret» kelimesi ifade edebilir, Mr. Philip Lefrank. Nefret, hem de nasıl? O kadar derin, o kadar köklü ki...

Bunları söylerken sonuncu kelimelere kuvvet vermek için küçücük yumruklarını sıkıyordu. Derken birdenbire Ambros'u hatırlayarak yumruklarını gevşetti ve elini koluma koyup ilâve etti:

— Ambros müstesna! Sakın, onun hakkında yanlış bir muhakeme yürütmeyin efendim. Zavallının hiçbir zararı yok.

Kızın bu mâsum itirafı üzerine artık dayanamıyarak:

— Ambros'a karşı bir za'fınız olup olmadığını acaba sorabilir miyim? dedim.

Bir İngiliz kadını olsaydı böyle bir sual karşısında hiç değilse azıcık tereddüt ederdi. Halbuki Naomi Colebrook bir saniye bile tereddüt göstermeden büyük bir soğukkanlılıkla:

— Pek haklısınız efendim, dedi, eğer işler yolunda gidecek olursa onunla evlenmek niyetindeyim.

— İşler yolunda gidecek olursa demekle ne kastediyorsunuz? Para mı?

«Hayır» makamında başını sallıyarak cevap verdi:

— Bu, bendeki bir iç korkusudur. Buradaki erkekler arasında işlerin fena gitmeğe başlaması yüzünden hâsıl olan bir korku, Mr. Lefrank. Bunlar çok vicdansız, çok kara kalbli insanlar. Ambros'u kastetmiyorum tabiî. Onun kardeşi Silas'la John Jago'dan bahsetmek istiyorum. Silas'ın bilmem eline dikkat ettiniz mi? Bunu John Jago yaptı, hem de bir bıçakla!

— Bir kaza mı?

— Ne kazası! Kasten. Yediği bir yumruğun mukabelesi!

Morwick Çiftliğinde cereyan eden olayların bu açık ifadesi karşısında âdeta ürkmeğe başladım. İhtiyar Mr. Meadowcroft'un zengin ve saygı değer tavanı altında yumruk ve bıçak! Hem bu yumruklar ve bıçaklar işçiler arasında değil de çiftlik sahipleri arasında! Doğrusu kulaklarıma inanamıyacağım geldi. İçim bu şüphe ile dolu olarak sordum:

— Söylediklerinizden emin misiniz?

— Ben bunu Ambros'tan duydum. Ambros beni hiçbir vakit aldatmaz. O, her şeyi biliyor.

Merakım son derece artmıştı. Okyanusları aşıp dinlenmek için geldiğim bu yer, meğer ne netameli bir yermiş!

(Devamı gelecek sayıda)

ANNESİ GÜZELLİK KRALİÇESİ OLMASINI İSTEMİYORDU

MÜNİH MUHABİRİMİZ FARUK ARIK'TAN

19 yaşındaki üniversite talebesi Carmela Künzel, «Miss Germany» ilân edildikten sonra, kendisine hediye edilmiş olan beyaz spor arabasiyle basın mensuplarına poz veriyor.

Siyah saçlı, kahverengi gözlü Carmela Künzel'in piyano ve kitaplarından sonra en çok sevdiği şey sporudur. Resimde, Carmela Künzel, su sporu yaparken görülmektedir.

Carmela Künzel (soldan dördüncü), güzellik kraliçesi seçilmeden önce ilk eleme esnasında diğer güzellerle bir arada. Carmela Künzel'in vücut ölçüleri şöyledir: Boy 1.70 cm., bel 59 cm., kalça 94 cm., göğüs 96 cm., kilosu 60.

Haziran ayında güneybatı Almanyada Karaormanlar'ın ortasında bulunan ve Almanyanın en lüks ve zarif şehri sayılan Baden-Baden'de her yıl olduğu gibi bir güzellik kraliçesi seçimi daha yapıldı. Almanyanın on iki şehrinden gelmiş güzeller burada boy gösterdiler, neticede de içlerinden biri kraliçelik tacını giydi.

Gelgelelim bu seçimin bundan öncekilere nazaran bambaşka bir özelliği vardı. Jürinin karşısına çıkan bir düzine dilberin arasında birinci ilân edilen 19 yaşındaki Carmela Künzel ailesine danışmadan, gizlice ünlü kaplıcalar şehrine gelmiş ve burada şansını denemişti. Şayet birinci seçilmese idi mesele yoktu, ama güzeller güzeli ilân edilince iş değişti. Öyle ya, Batı Berlin Üniversitesinin İngiliz Filolojisi bölümünde uslu uslu okuyan bir kızın, muhafazakâr ailesinin rızası olmadan böyle bir maceraya atılması kolay hazmedilir şey değildi. Kendisine kraliçe seçildikten sonra hediye edilen kar gibi bembeyaz spor araba ile Berlindeki evinin önünde durunca annesi büsbütün çileden çıktı, ama kızı ile için için iftihar etmekten de kendini alamadı. Carmela Künzel şimdi, ikinci mükâfatı olan Amerika seyahati için annesini kandırmağa çalışıyor.

PLÂJ — Son senelerde rağbet gören tatil yerlerinden biri de Kilyos plâjlarıdır. İşte Kilyos...

FOTOĞRAFLAR : SEMİHA ES

SENELİK TATİLİNİZİ MEMLEKETİN NERESİNDE GEÇİREBİLİRSİNİZ?

KİLYOS'TA TATİL: Son senelerde ismi çok geçen tatil yerlerinden biri de meşhur Kilyos plâjlarıdır. Bu rağbetin en büyük sebepleri arasında muhakkak ki İstanbula pek yakın olması başta geliyor. Hattâ, hesaplı bütçe ile tatil geçiren birçok aileler Kilyosa günübirliğine gidiyorlar.

Nasıl gidilir?... Sarıyerden. Bugün birçokları için Kilyosa gitmenin bir takım âdetleri bile teessüs etmiştir. Meselâ kendi arabaları ile gidenlerin ekserisi Zekeriya Köyünde bir mola verip bahçelerden tepsi tepsi dut veya kiraz getirtiyorlar. Bazıları yemeklerini köy kahvesinde yiyorlar. Civarın en güzel sularından biri de Zekeriya Köyündeki sudur. Bol bol da bu sudan istifade ediyorlar. Kendi vasıtaları ile gitmiyenler için Sarıyere kadar belediye otobüsleri vardır. Ondan sonra Sarıyer - Kilyos dolmuşları işlemektedir. Köye girdiğiniz zaman Türkiyenin başka hiçbir yerinde görmediğiniz bir manzara ile karşılaşırsınız: Her köşe başında bir gazinonun levhası ve bunların önünde taksileri, hususileri davet eden çocuklar, büyükler. Bunlar üstat birer trafik memuru gibi işaretlerle önlerinden geçen arabaları, gazinolarının sokağına davet etmektedir. Köye girişteki büyük sırtın her sokağı bir gazino ile nihayetleniyor. Her yol bir gazinoya çıkmakta.

Oteller, lokantalar: Abant Gölü kenarındaki tahta otelin tamamen eşi olan Kilyos Otelinde fiyatlar şöyledir: Plâja bakan iki kişilik ön odaların geceliği 130 lira, arka taraftaki iki kişilik odalar 115 liradır. Bunlardan başka, yine otelin idare ettiği küçük deniz evlerinin fiyatları: İki kişilik, küçük tip evler 150 lira, üç kişilik evler 215 liradır. Odaların helâları ve duşları hususidir. Bütün fiyatlara yüzde on servis eklenmektedir. Otelden ve evlerden doğrudan doğruya denize girilebilir. Yemekler bu otel ücretine dahildir, üç öğündür. Öğle ve akşam yemeklerinde müzik vardır. Bundan başka, hususi şahıslar tarafından Kilyos Kalesinin hemen yanında bir yeni otel daha yapılmıştır. Bu otelin denize bakan banyolu odaları da vardır.

Alt kattaki yemek salonu denize karşıdır. Burada iki kişilik bir oda — yine yemekli olarak — gündeliği 100 liradan kiralanmaktadır.

TİPİK BİR KİLYOS DEKORU. Denizden çıktıktan sonra ıslak mayoları ile gazinoda oturanlar...

SEYYAR ŞAPKACI — Kilyos plâjlarının en renkli satıcısı; Beyoğlundaki meslektaşları kadar iş yapan, geniş kenarlı hasır şapkalar satan zattır.

DENİZ EVLERİ — Otellerden başka, Kilyos plâjında 2 - 3 kişilik deniz evleri vardır. Bunlar yemekli olarak 150 ile 215 lira arasında kiraya verilir.

Kilyos

Kilyosta maalesef mütevazı bütçeli vatandaşlar için ucuz pansiyonlar hiç yok denilecek derecede azdır. Sıkı arandığı takdirde bazan fevkalâde güzel manzaralı, mevsim için kiralanan katlar bulunabiliyor.

Meselâ hişara giden tepede, gazinoların karşısında, kartal yuvası gibi iki odalı, bir helâlı kat, mübrem eşyasiyle birlikte mevsimliğine 1000 liraya verilmektedir. Fakat bunlar pek güç bulunmaktadır.

Lokantalara gelince; fiyat cetvellerine nazaran lokanta listeleri çok çeşitlidir. Şimdi bu listelere şöyle bir göz atalım. İşte müzikle yemek yenilen otelin listesinden birkaç yemek: Kremalı çorba 250 kuruş, et suyu 200 kuruş, Kilyos pilâvı (150 gram) üç buçuk lira, Milâno usulü makarna 4 buçuk lira, salçalı makarna iki buçuk lira, ızgaralar: Şatobriyan 12 lira, antrikot 9 lira, piliç ızgara 12 lira, bonfile 10 lira, kuzu pirzola 7 buçuk, ızgara köfte 5 lira. Sebzeler, iki buçuk - on lira; etler de yukarıda görüldüğü gibi 5 - 12 lira arasıdır. Diğer otelde etler 350 - 1000 kuruş; sebzeler 250 - 600 arasındadır. Otellerde hesaba su, ekmek için kuver olarak 100 kuruş ve yüzde 10 servis ilâve edilmektedir. İçkiler yüzde yirmi beş zam ilâvesiyle satılıyor.

Hemen deniz kenarında, Kilyosun meşhur kalkan yavrularını tava yapıp sıcak sıcak masanıza getiren açık hava lokantaları da var.

Plâjdan çıkınca, hattâ mayo ile yemek yemek kabil olan bu yerlerin fiyatları şöyledir: Balık (ekseriya kalkan yavrusu) 4 lira, domates salatası 125 kuruştur. Diğer yemekler de hep bu sulardadır.

BUYURUNUZ!... — Kilyos'ta, kaleye çıkan sırtın üstünde, her sokak bir gazino ile nihayetleniyor. Her köşe başında otomobilleri davet edenler var.

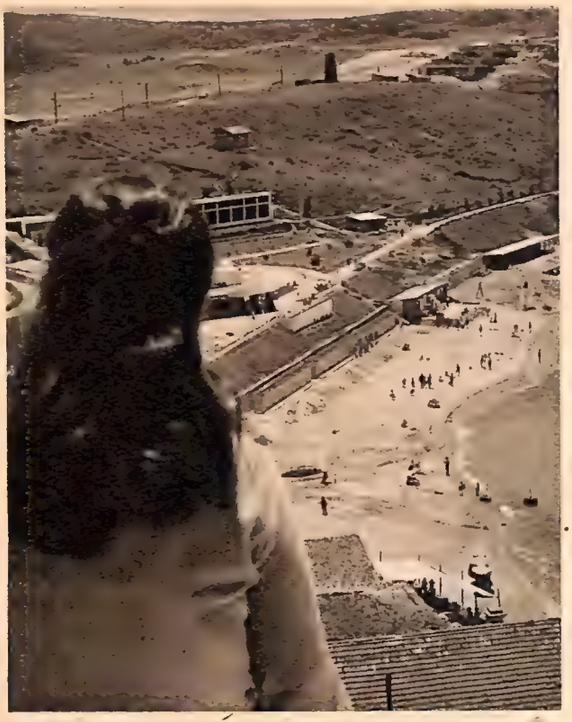

KİLYOSA BAKIŞ... — Burada her pencere, her balkon ayrı bir tablodur. Bilhassa kale tarafından bakarsanız, uçakta imişsiniz gibi, plâj ayaklarınızın altına serilir.

Hayalinizdeki
ROMANLAR
Muhakkak ki..
ŞAHESER ROMANLAR
dır.

SEN BİR MELEKTİN
Yeni Çıktı E. ZOLA 12,5 Lira

Dünya edebiyatı klâsiklerinden:

- **HARP ve SULH** L. Tolstoy. (2. Baskı) 12,5 Lira
- **NOTRE DAME'ın KAMBURU** V. Hugo. (2. Baskı) 12,5 Lira
- **AŞKTAN DA ÜSTÜN** E. Gaskell. 8 Lira
- **BİR BAŞKA KADIN** H. Walpole. 10 Lira

Nobel kazanmış yazarlardan:

- **DR. JİVAGO** B. Pasternak. 12,5 Lira
- **GELİN TACI** S. Undset 8 Lira
- **HER KADIN GİBİ** S. Undset 8 Lira
- **SİLAHLARA VEDA** E. Hemingway (2. Baskı) 12,5 L.
- **SENİ SEVMEK KADERİM!** S. Lewis. 10 Lira

Günümüzün şeheserleri:

- **SABAH YILDIZI** Cronin. (2. Baskı) 10 Lira
- **BİR AŞK UĞRUNA** Cronin 10 Lira
- **MELİSSA** T. Caldwell. 8 Lira
- **BAHAR ATEŞİ** J. Hilton 8 Lira
- **BÜYÜLÜ ÇİÇEK** L. Bromfield. 8 Lira
- **İHTİRAS ENGİNLERİ** F. W. Kenyon. 11 Lira.

Her kitap nefis, sağlam ciltli, ayrıca beş renk ceket kaplıdır.

Okuyucularımız bu kitapları, bedellerine karşılık POSTA PULU göndererek GÜVEN YAYINEVİ'nden de temin edebilirler. Siparişler TAAHHÜTLÜ olarak gönderilir.

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu Yokuşu, Narlıbahçe Sokak No. 11 İSTANBUL

REKLAM MORAN

YILDIZINIZ DİYOR Kİ ...

(10 Temmuz'dan 16 Temmuz'a kadar:) Önümüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Ev hayatınızda bazı zorluklarla karşılaşacaksınız. Bu zorluklar sizi biraz üzer gibi olacak. Fakat zannettiğiniz kadar fena neticeler çıkmıyacak. Üzerinde ısrarla durduğunuz mesele lehinize olarak neticelenecek.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Sabırlı bir insansınız. Bu, size şimdiye kadar çok şey kazandırdı. Bundan sonra da kazandıracak. Satürn seyyaresi his işlerinizi biraz karıştırmak istiyor. Ama sizi koruyan başka yıldızlar var, merak etmeyin.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Önümüzdeki hafta başında size bir mektup gelecek. Mektuptaki haber pek mühim gözükmüyorsa da, hayatınızın seyrini, hattâ oturduğunuz şehri değiştirecek kadar büyük önem taşımaktadır. Ama karar gene sizin.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Çok ümitsiz bir teşebbüsünüz var. Ayın tesiriyle bu işiniz olabilecek. Yalnız mânevi rabıtalarınız olan insandan vazgeçmeniz lâzım. Bu rabıtanın nasıl olsa sonu yok. His hayatınıza bir yön vermek daha doğru.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Zihninize birşey takılmış, kendinize hiç bakmaz olmuşsunuz, doğru dürüst bir yemek bile yemeği ihmal ediyorsunuz. Hafta sonunda alacağınız bir haber sizi gevşetmesin. İşler zannettiğiniz kadar fena değil.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

Sosyal hayatınız herkese nasip olamıyacak kadar fırsatlarla dolu. İzdivaç mevzuunda size veya bir yakınınıza fevkalâde bir imkân görünüyor. Bundan faydalanırsanız hayatınızda çok büyük değişiklik olabilir.

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Hukukunuzu hiç müdafaa edemiyorsunuz. Halbuki buna kaadir bir insansınız. Gönül işlerinizde verimsiz kalmanızın başlıca sebebi de bu. Sizde eksik olan şey, sadece ve sadece kendinize güvenememektir.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Yakınlarınızı hiç düşünmüyorsunuz. Onların da yaşamağa, gülmeğe, eğlenmeğe hakları var. Bütün yük sizin üzerinizde de olsa, bu ağırlığın acısını onlardan çıkarmayın. Mesut olmanın sırrı kendi elnizdedir.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Sevmekten korkmayın, sevgi tabiat mahsulüdür. Beşer ömrü sevgisiz olmaz. Sevdiğiniz insan da size lâkayt kalmıyacaktır. Hislerinizi hapse mahkûm etmeyin. Bırakın kendi haline, bakalım ne yapmak istiyecekler?

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Bütçeniz son zamanda hayli sarsılmış, düzelmiyecek gibi görünüyor. Ama cesaretinizi kırmayın. Şansınız iyi bir mecraya girmiş, fazla gayret göstermeseniz bile maddi vaziyetiniz düzelecek, ama yakında değil.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

İnsan vücudu zannettiğiniz kadar çürük bir makine değildir. Zihninizdekiler hep kuruntudan ibaret. Hafta ortasında eski iki arkadaşa raslıyacaksınız. Biraz vakit geçirin, çünkü onlar sizi canlandıracaklar.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

İşler istediğiniz gibi gitmiyor değil mi? Öyledir ama cesaretiniz azalmasın. Yıldızlarınız sizin için hiç de fena bir istikbal göstermiyor. Bir aşk macerası daha sizi bekliyor. Ona göre kendinizi yıpratmayın.

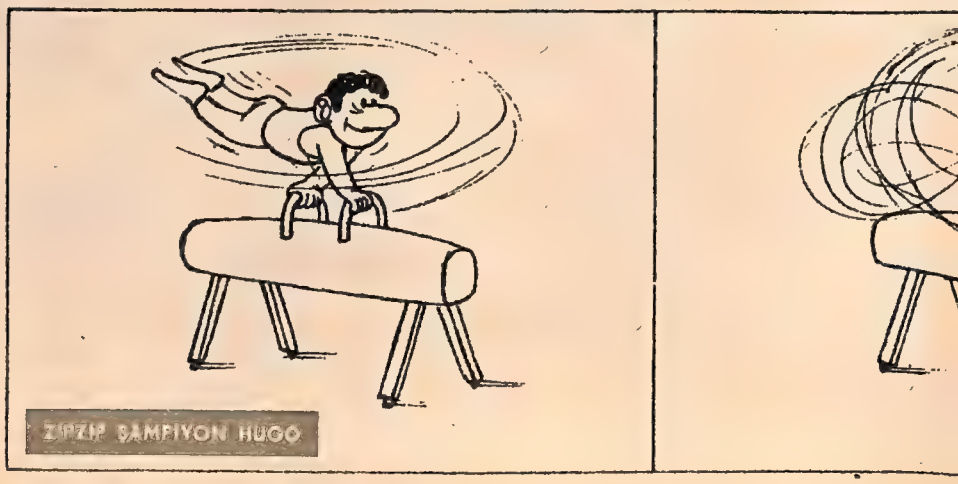

GÖNÜL POSTASI

Aksaraydan A. L. yazıyor:

«Bir gençle sevişiyorum. Bir arkadaşı yüzünden aramız açıldı. İki aydır dargınız. O reddederim diye beni aramıyor, ben de ona yüz vermiyorum ama barışmak istiyorum, çünkü seviyorum, ne yapayım.»

Bu sevişmenin bir sonu olacak ve evlenme ile neticelenebilecekse aranızda hiçbir kırgınlık yokmuş gibi siz konuşunuz. Gerekirse sevdiğinizi sonradan biraz azarlarsınız, olur biter. Ama evlenebilecek durumda değilseniz, bu kırgınlığı fırsat bilerek uzaklaşınız.

—

İzmirden bir okuyucumuz yazıyor:

«18 sene evvel nişanlanmış ve ailelerimizin anlaşmazlığı yüzünden ayrılmıştık. Şimdi evli ve iki çocuk sahibi eski nişanlıma rastladım. Beni sevdiği için mesut olamadığını, ayrılıp benimle evlenmek istediğini söylüyor. Ne yapayım?»

Eski nişanlınızın duygularına yüzde yüz inanmayınız. İki çocuklu bir kadının yuvasını yıkma bahasına yapılan bir evlenme her ikinizi de mesut edemez.

—

Denizliden S. K. yazıyor:

«Bir kızla sevişiyordum. Yakalandık, mahkemelik olduk. Ben lisedeyim. Kız evde. Bizi nişanladılar. Nişanlımın başkalariyle görüştüğüne dair dedikodular oluyor, ne yapayım?»

Dedikodulara fazla ehemmiyet vermeyiniz. Önce sevişmiş, sonra nişanlanmış ve evlenme yolunu tutmuşsunuz. Duyduklarınızı kızın ailesine bildiriniz ve arayı düzeltmiye çalışarak fikir birliği kurunuz. Muhakemeniz devam ettiğine göre, bu nişanı bırakmak mahkûmiyetinize sebep olabilir.

—

Ankaradan A. D. L. yazıyor:

«Çeşitli kızlarla seviştim, en sonra bir ay ara ile iki kızla tanıştım. Her ikisini de seviyorum, ama aklımdan evlenmek geçmiyor. Memurum ve lisede takıntım var.»

Gönül takıntılarınızı bir tarafa bırakarak lisedeki takıntınızı kurtarınız. Hakkınızda hayırlı olur. Aşk hususunda ciddi olmadığınız anlaşılıyor. Şipsevdilik başka yuvalara, başka gönüllere ziyanı dokunacağı için, samimi bir aşka kavuşuncaya kadar bu işlerden el çekiniz.

Antalyadan bir okuyucumuz yazıyor:

«Bir kızı seviyorum. Bunu kız da biliyor. Askere gideceğim. Acaba ben gelinceye kadar kızı başkalarına verirler mi? Şimdi istesem çocuksun diye reddederler. Ne yapayım?»

Kızın da sizde gönlü varsa tâlipleri reddedecektir. Önce askerliğinizi yapmanız ve aile geçindirecek duruma gelmeniz lâzım.

—

Sivastan Y. A. yazıyor:

«Okulda bir kızla sevistim. İkimizin de tahsilimiz bitti. Kız memur olan babasiyle başka şehre gitti. Adresini bilmiyorum ama çok seviyorum. Ne yapayım?»

Unutmaktan başka yapabileceğiniz bir iş yok. Kızın duyguları devam etse size yazardı. Hislerinize hâkim olunuz.

—

Okuyucularımızdan Bayan A. Ö. yazıyor:

«18 yaşında bir memurum. Bir başka memur arkadaşla birbirimizden hoşlaşıyoruz. O mecburi bir evlenme ile 3 çocuklu bir hizmetçiyi almış. Beni sevdiğini ve benimle evlenmek istediğini söylüyor. Başka tâliplerim de var, ne yapayım?»

Gençsiniz. Kendi akranlarınızdan biriyle evlenmeniz daha yerinde olur.

—

Yenişehirden A. A. yazıyor:

«Güzelce bir ev kızı olduğum halde arkadaşlık ettiğim gençler bana ciddi tekliflerde bulunarak evlenmek istemiyorlar. Ne dersiniz?»

Dışarıdaki arkadaşlara karşı çok temkinli olunuz. Siz ailesi vasıtasiyle evlenebilecek tipte bir kızsınız.

—

İstanbuldan Bay H. M. ye:

Uzun mektubunuzdan bizim edindiğimiz kanaat şudur: Sevişerek evlendiğinize göre eşinizde maddi bir kusur yoktur. Dışarıdaki rabıtanın size eşinizden ayrılmak için kuvvet verdiği şüphesi uyanıyor. Bu ikinci bayan bize sizi mesut etme ümidi vermiyor. Mümkünse — çocuğunuzu da düşünerek — aile hayatınızı ıslah ediniz, maziyi düşününüz, bunu eşinizle bir problem olarak ortaya koyup sevistiğiniz günlerin hâtırasını da anarak kararınızı öyle veriniz.

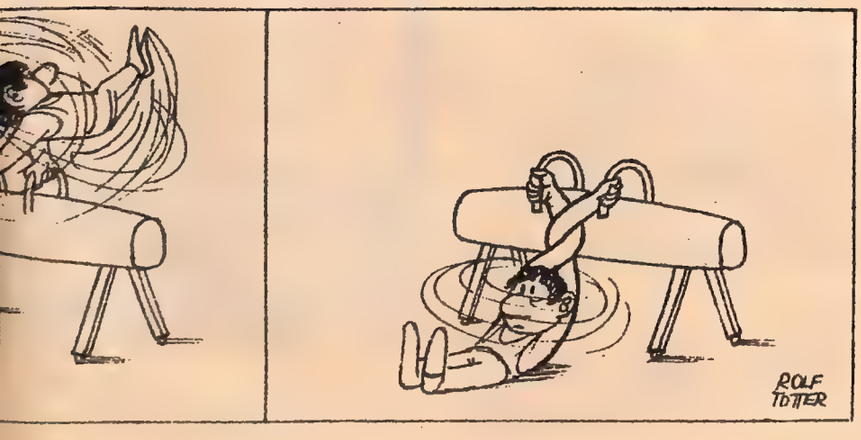

Kır gezintilerinize

neş'e ve lezzet

katmak için...

MARBRE

Kullanılacak Malzeme: 250 gr. SANA, 250 gr. şeker, 4 bütün yumurta, bir tutam tuz, limon kabuğu rendesi, 500 gr. un, 2 1/2 kahve kaşığı beking povder, 1 desilitre süt (100 gr.), 30 gr. kakao, 25 gr. şeker, 2 çorba kaşığı süt (koyu renk hamur için).

Yapılması: SANA, bir kapta, iyice dövülür sonra yavaş yavaş şeker, 4 bütün yumurta, tuz, limon kabuğu rendesi ilâve edilir. Beking povderli un ve süt münavebe ile konur. Oldukça katı bir hamur elde edilince, üçte ikisi, yağlanmış bir delikli yuvarlak kalıba doldurulur ve kalan kısma kakao, şeker ve biraz süt karıştırılarak koyu renkte olan bu hamur ötekinin üzerine dökülür. Marbre şeklini vermek için bir çatal ile zigzaglar yaparak 2 hamur karıştırılır.

Daha sıhhi ve daha lezzetli yemekleriniz için.

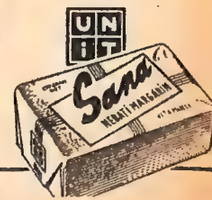

S.166

GRAFİKA

Bugünden... yarına

Bugün evcilik oynayan çocuklarınız
yarın bir yuva sahibi olmak isteyeceklerdir.

YAPI ve KREDİ BANKASINDA açtıracağınız
en az 200 liralık bir hesap, yarınki
yuvanın ilk temeli olacaktır.

Yılın 3. üncü çekilişinde

BİR KİŞİYE
YÜZ BİN
liranın tamamı

5
kişiye birer
APARTMAN DAİRESİ

1610 KİŞİYE
160.000
liralık çeşitli
para ikramiyeleri

3 üncü çekiliş için
son para yatırma günü :
18 TEMMUZ

HER 100 LİRAYA
AYRI BİR KUR'A NUMARASI

YAPI ve KREDİ BANKASI

Fena Bir Kadın

YAZAN: JACK LONDON — ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

LORETTA, Billy ile alâkasını kestiği için Santa Clara'yı ziyarete gelmişti. Billy bunu anlıyamamıştı. Kızkardeşinin söylediğine göre, Billy evin içinde boyuna dolaşmış ve bütün gece ağlamıştı. Loretta da geceyi uykusuz geçirmiş ve o da hep gözyaşı dökmüştü. Daisy bunu biliyordu, zira Loretta göz yaşlarını onun kolları arasında dökmüştü. Bunu Daisy'nin kocası Kaptan Kitt de biliyordu. Loretta'nın ağlaması ve Daisy'nin onu avutucu sözleri, kaptanın bir hayli uykusunu kaçırmıştı.

Halbuki Kaptan Kitt ne uykusundan olmak isterdi, ne de Loretta'nın Billy ile evlenmesini! Bunu başkaları da istemiyordu. Kaptan Kitt'in kanaatine göre, Daisy ev içinde küçük kızkardeşinin yardımına muhtaçtı. Fakat o, bu kanaatini açıkça söyliyecek yerde, sadece Loretta'nın evlenmek için henüz yaşı küçük olduğunda ısrar edip duruyordu. Bunun için de Kaptan Kitt, eşyasını toplayıp Loretta'nın Mrs. Hemingway'e gitmesi fikrini ileri sürdü. Orada, Hemingway'lerin yanında hiçbir Billy olmıyacaktı.

Loretta, Santa Clara'ya geleli henüz bir hafta olmuştu ki Kaptan Kitt'in doğru düşündüğüne kanaat getirdi. Evvelâ, Billy buna inanmaz ama, Loretta onunla evlenmek istemiyordu. Sonra, Kaptan Kitt buna inanmaz ama, Daisy'den ayrılmak istemiyordu. Santa Clara'da bulunduğu iki hafta zarfında Loretta artık kesin olarak kararını vermişti: Billy ile evlenmiyecekti. Fakat Daisy'den ayrılmak hususunda da henüz kararlı değildi. Daisy'yi şimdi daha az sevdiği için değil, sadece şüpheli olduğu için.

Loretta'nın oraya vardığı gün Mrs. Hemingway'in zihninde bir plân belirmeğe başlamıştı. İkinci gün kocası Jack Hemingway'e eğer onun o tatlı mâsumiyeti olmasa Loretta'ya insanın aptal diyeceği geldiğine işaret etti. Bunun böyle olduğunu ispat için de Mrs. Hemingway kocasına öyle şeyler anlattı ki onu gülmekten katıltı. Üçüncü gün Mrs. Hemingway'in plânı artık kati bir şekil almıya başlamıştı. Bunun üzerine bir mektup karaladı. Zarfın üzeri şöyleydi:

Mr. Edward Bashford,
Atinalılar Kulübü,
San Francisco.

Mektup şöyle başlıyordu:

«Aziz Ned!»

Evlenmeden önce bir zamanlar onun tarafından tam üç hafta çılgınca sevilmişti. Fakat o, onu daha evvel seven ve kalbini de kazanan Jack Hemingway'i tercih etmişti. Ned Bashford ise bunu bir filozof gibi kabul etmiş ve ona kırılmamıştı. O, bu tecrübeyi sadece aynı cinsten toplamış olduğu diğer tecrübelere katarak bundan bir mâna çıkarmıştı. Hem huyca, hem de artist ruhlu oluşundan o, bir Yunanlı idi; yorgun bir Yunanlı. Mrs. Hemingway mektubunda şöyle diyordu:

«Jack, yüzmenin keyifli bir şey olduğunu sana yazmamı söyledi. Gelirken balık avına mahsus elbiselerini de getirmeni istiyor.»

Mrs. Hemingway başka şeyler de yazdı. Ona, nihayet son derece hakiki ve mâsum bir kadın göstereceğini de ilâve etti. Mektuba:

«Bu seyyarede bundan daha sâf, bundan daha lekesiz bir çiçek, gonca açmamıştır!» gibi bir çok cümleler sokuşturdu ve kocasına da dedi ki:

— Eğer bu sefer ben Ned'i evlendirmezsem...

Cümlenin korkunç tarafını, aksi hali ifade için ya kelime bulamadığından veya tasavvurunu canlandıramadığından tamamlıyamadı.

Bütün endişelerine rağmen Loretta, Santa Clara'yı hiç de fena bulmadı. Filhakika Billy ona her gün mektup yazıyordu. Fakat onun mektupları kendi huzurundan daha az tesirli olmuştu.

Loretta, kendisinin sadece inikâsla parlıyan soluk bir yıldız olmadığını anlamıya başlamıştı. Hiç hissedilmeden artık o her şeyin merkezi olmuştu. Piyanonun başına geçtiği zaman ona notaları çeviren biri bulunuyor ve bazı şarkılar için ona ricalar ediliyordu. Mendilini yere düşürünce hemen birisi onu yerden alıyordu. Gezmiye veya çiçek toplamıya gittiği zamanlar ona refakat edenler bulunuyordu. Sakin sulara, ucunda sinek yemi olan olta atmasını ve balık tutmasını da becerebiliyordu.

Loretta gittikçe başkalaşıyordu. Artık Daisy'yi de pek düşünmüyordu. Onda bambaşka bir şahsiyet peyda olmuştu. Jack Hemingway tarafından seviliyor, Alice Hemingway onu şımartıyor ve Ned Bashford pohpohluyordu.

İşte tam bu sırada Loretta, Billy'den bir mektup aldı. Bu mektup, onun diğer mektuplarından başka bir mahiyet taşıyor, çektiği ıstırapları, geçirdiği sinir buhranlarını, uykusuz geçirdiği geceleri, kalbinin çarpıntılarını uzun uzun anlatıyordu. Sonra da şimdiye kadar hiçbir mektubunda raslanmıyan muahezeler yer alıyordu. Bunlar o kadar sertti ki, Loretta'yı ağlatıyordu ve o derece doğru idi ki onun çehresinde trajik bir ifade yaratıyordu. O, bu trajediyi kahvaltı masasına kadar götürmüştü. Onun bu hali Jack ile Mrs. Hemingway'i şaşırtmış, Ned'i de huzursuz kılmıştı. Karı-koca bu halin ne ifade ettiğini sorar gibi Ned'e baktılar. O, hiçbir şey bilmediğini göstermek için, başını salladı. Mrs. Hemingway ise kocasına:

— Ben bu gece meseleyi öğrenirim, dedi.

Fakat Ned, sabredemiyerek o gün öğleden sonra büyük oturma odasında Loretta'yı yakaladı, onun ellerinden tuttu. Loretta'nın kirpikleri ıslaktı, dudakları da titriyordu. Ned:

— Ağlama yavrum, ağlama! diye onu teskine çalıştı.

Koruyucu bir eda ile de kolunu omuzuna koydu.

Loretta, yorgun bir çocuk gibi, yüzünü ona çevirdi ve başı onun omuzunda:

— Oh Ned, benim ne kadar fena bir kadın olduğumu bir bilsen! diye hıçkırmağa başladı.

Ned onu her ne kadar teskine çalıştıysa da hıçkırıkların daha da fazlalaştığını görerek:

— Ne oldu yavrum? Jack mı seni sinirlendirdi? Yoksa sevgili kızkardeşin sana mektup mu yazmadı? diye sordu.

Fakat Loretta cevap vermiyordu. Ned sözüne devamla:

— Anlat bana, dedi, herhalde bir çaresini buluruz.

— Anlatamam. Benden nefret edersin... Oh, Ned, bilsen ne kadar utanıyorum!

Ned güldü ve saçlarına dudaklariyle o kadar hafifçe dokundu ki Loretta bunun farkında bile olmadı. Söze yine Ned başladı:

— Benim minicik yavrum, sebep her ne ise şimdi onu unutalım. Ben sana seni ne kadar sevdiğimi anlatmak isterim...

Loretta sevinç ifade eden bir sayhadan sonra içini çekerek:

— Çok geç! dedi.

Ned de hayretle tekrarladı:

— Çok mu geç?

Loretta hâlâ inliyordu:

— Oh, niçin yaptım? Niçin?...

— Neyi niçin yaptın?

— Oh, ben... O... Billy. Bilmezsin ben ne kadar fena bir kadınım, Ned. Biliyorum ki bir daha benimle hiç konuşmıyacaksın.

Ned kekeledi:

— Bu adam... Yani Billy, senin kardeşin mi olur?

— Hayır... O... bilmiyordum ki. Daha çok küçüktüm. Mukavemet edemezdim. Oh, çıldıracağım! Mutlaka çıldıracağım!...

Loretta ancak o zaman Ned'in omuzunu ve kendisine sarılan kolunu hissetti. Ned yavaşçacık ayrılarak onu genişçe bir sandalyeye oturttu. Loretta, yüzünü elleriyle örtmüş, yeniden hıçkırmağa başlamıştı. Ned de bir sandalye çekerek yanına oturdu ve:

— Ben... Ben bundan bir şey anlamıyorum, dedi.

Loretta hıçkırdı:

— Ne kadar talihsizim!

— Niçin talihsizsin?

— Çünkü... O... kendisiyle evlenmemi istiyor.

Ned'in çehresi birdenbire değişti ve yavaşça elini onun elinin üstüne koyarak hakimane bir eda ile:

— Bu, bir kızı bedbaht edemez. Tabii onu sevmediğin müddetçe... Herhalde sevmiyorsundur? dedi.

Loretta menfi mânada omuzlarını silkti. Bashford emin olmak için:

(Lütfen sahifeyi çeviriniz.)

OKUYUCU MEKTUPLARI

Okuyucularımızdan Bay Mustafa Hitit'e:

Şeklen bozuk, rengi soluk bayrakları astıklarından şikâyet etmekte haklısınız. Bu, mahallî idarenin titizliğini icabettiren bir haldir. Siz gördüğünüz yerde bu hatayı vatandaşlara anlatmakla vazifenizi yapmış olursunuz.

■

Okuyucularımızdan Bay Fehmi Akyol'a:

Su ile işliyen hassas saat, hırsızları haber verecek otomatik telefon icadı hep güzel düşüncelerdir. Ama böyle düşünceler üzerinde çalışacak bir ilkokul mezunu çocuğa kimse maddi bir yardımda bulunamaz. Hiç olmazsa düşünceye ait bir tatbik projesi bulunmalı, bunu bir aklı erene göstermeli. Sizinki bir istektir. İnşallah bir şeyler başarırsınız.

■

Bursalı okuyucumuz Bay Fazıl Tanıker'e:

Memleketimizde Fransızcayı ilerletmek için bir mecmua neşredilmiyor. Bu lisanı ilerletmek için okul kitaplarını alınız ve bir de lûgat tedarik ediniz. Memleketimize bazı çocuk mecmuaları gelmektedir. Size yakın bir kitabevine sipariş ederseniz, daha açık ifade ile yazılan bu dergilerden istifadeniz büyük olur.

26. Haziran. 1959
Hayat mecmuası müdürlüğüne
İstanbul

29/Mayıs/1959 tarih ve 22 sayılı nüshanızın 30 uncu sahifesinin ikinci sütununda münderiç Çanakkale 18/Mart ilkokulu son sınıf öğrencilerinden Ayla Bali'nin hernekadar Orduevinde tertiplenen balода Kraliçe olarak seçildiği yazılmış ise de tamamen asılsız olduğu ve jürü tarafından Murat Soyoğuz birinci seçildiği ilişik fotoğrafın tetkikinden de anlaşılacağından ilk çıkacak mecmuanızın aynı sahifesinin aynı sütununda jüri tarafından birinci seçilen Murat Soyoğuz'un fotoğrafı ve derecesi ile birlikte tavzihini saygılarımla arz ve istirham ederim.

Nermin Soyoğuz
Orduevi Gül Sk No. 8
Çanakkale

BAİLEY AİLESİNE GİDEN HEDİYE

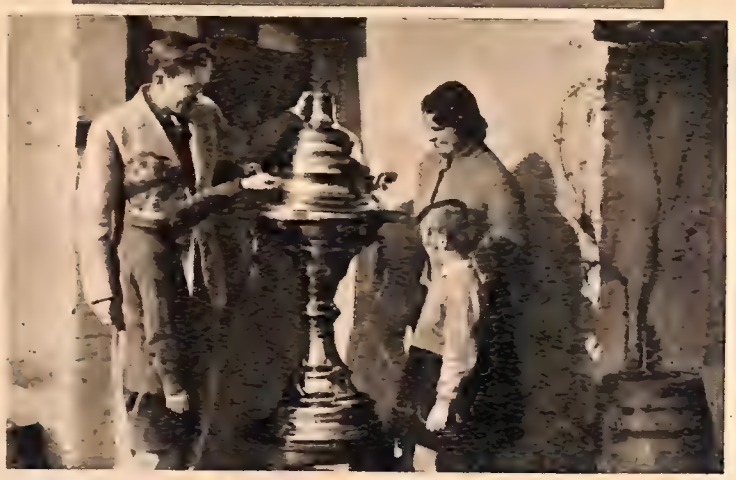

Müessif Londra uçak kazasında Başvekil Adnan Menderes'e karşı gösterdikleri yakın alâka ve insani hislerin şükran borcu olarak, D.P. Şişli Merkez Ocağı tarafından, resimde görülen mangal, Bailey ailesine gönderilmiştir.

Okuyucularımızdan Bay Abdullah Zincirli'ye:

Kardeşleriniz arasındaki geçimsizliğe bir çare bulmak yine sizin elinizdedir. Eğer mümkünse mallarınızı ayırınız, herkes kendi hesabını bilsin.

■

Gölcükten Bay Recep Aslana :

Okuyucularımız arasında Hayat koleksiyonunun tamamını istiyen yok. Mühim pul hareketleri oldukça okuyucularımıza bildiriyoruz. Hayat mecmuasında şiir neşredilmiyor. Mektuplaşmalara tavassut etmiyeceğimizi bildirmiştik. Mazur görün.

Urfadan Bay Necati Erdoğan'a:

Kurnazlık daima başkalarını aldatmak mânasına gelmez. Mâkul olanı zekâ ve hâdiseler karşısında salim yolu bulmaktır. Cesaret nefse itimattan ileri gelir. Televizyon ve film endüstrisi hakkında ortaya yenilikler atacak kadar ihtısasımız ve bilgimiz yok. Türk kahvesi denmesinin sebebi, kahvenin Türk âdet ve zevkine göre pişirilmesidir. Cami deyince muayyen bir tip akla gelir. Eski mimarlarımız yaptıkları camilerde aydınlığı, insan üzerinde bırakacağı müspet tesiri hesaplamışlardır. Apartman arkalarındaki boya yağmur ve rutubet içindir.

— Yani? diye sormak istedi.

Loretta şiddetle:

— Hayır, dedi, Billy'yi sevmiyorum! Billy'yi sevmek istemiyorum!

— Mademki onu sevmiyorsun, onun sana evlenme teklifinde bulunması seni üzmemelidir.

Loretta hıçkırıklar arasında şöyle diyordu:

— Felâket de burada ya! Keşke onu sevmeseydim. Keşke ölseydim!

Ned, diğer kolunu da kızın arkasından çevirip sararak:

— Ne saçma şeyler için kendini üzüyorsun yavrum, dedi. Kadınlar hep böyledir işte. Fikrini değiştirdin, yahut ne fikirde olduğunu bilmiyordun, daha doğrusu, burada bir parça sert bir kelime kullanacağım, onu aldattın...

Loretta, Ned'in sözünü keserek yaşlı gözlerle ona bakıp:

— Aldattım mı? Oh Ned, keşke hepsi o kadar olsaydı! dedi.

Ned yavaşça ellerini ondan çekip:

— Demek dahası var? diye sordu.

Loretta hiddetle:

— Fakat ben onunla evlenmek istemiyorum ki... dedi.

— Şu halde mesele yok.

— Fakat onunla evlenmek mecburiyetindeyim.

— Mecburiyetinde misin?

Durdular. Ned Bashford'un çehresi altüst olmuştu. Loretta'ya garip garip bakarak nihayet:

— O... Yani Billy mi biliyor? diye sordu.

Cevap, zoraki bir tasdik ve kızarmış yanaklar oldu!

Ned, bir müddet kendi nefsiyle mücadele etti. Tıpkı denize atlıyacak bir yüzücünün kendi kendini hazırlayışı gibi. Sonra ciddileşerek:

— Anlat bana bunu, dedi, bana her şeyi anlatmalısın.

— Acaba... beni... affeder misin?

Ned tereddüt etti. Sonra dedi ki:

— Evet, affederim. Anlat bakalım.

Loretta anlatmıya başladı:

— Bana nasihat edecek kimse yoktu. Biz birbirimizle âdeta her akşam yalnız kalıyorduk.

Loretta'yı korkutan sert bir tonla Ned sordu:

— Billy ile mi?

— Evet, tabii, Billy ile. Biz birbirimizle o kadar beraberdik ki... Şayet bilmiş olsaydım... Fakat bana söyliyecek kimsem yoktu ki... Çok da küçüktüm...

Ned hiddetle ayağa fırlıyarak:

— Alçak herif! diye bağırdı.

— Billy alçak değildir. O, iyi bir insandır.

— Neredeyse kabahati üstüne alacaksın!

Loretta tasdik makamında başını salladı. Ned:

— Öyle mi? diye bağırdı.

Loretta sakin, devam etti:

— Bütün kabahat bende. Ona katiyen müsaade etmemeliydim.

Bashford, aşağı yukarı gezinmekten vazgeçti. Söze başladığı zaman da sesi âdeta mülâyimleşmişti:

— Pekâlâ öyleyse, seni hiç muaheze etmiyeceğim, Loretta. Her şeyi açıkça söylediğinden dolayı doğru hareket ettin. Öyleyse siz birbirinizle evlenmelisiniz.

— Billy ile mi?

— Evet, Billy ile. Ben bu işi hallederim. Şimdi o nerede bulunuyor?

Loretta dehşet içinde bağırdı:

— Fakat ben Billy ile evlenmek istemiyorum. Oh Ned, sakın böyle bir şey yapma!

— Yapacağım. Evlenmelisin. Billy de seni almalıdır. Anlıyor musun?

Loretta, başını sandalyedeki yastığa gömerek hıçkıra hıçkıra ağlamıya başladı. Bir taraftan da:

— Fakat ben Daisy'den ayrılmak istemiyorum, Daisy'den ayrılamam! diye feryat ediyordu.

Ned, meyus bir tavırla aşağı yukarı gidip gelmeğe başladı. Derken durup Loretta'nın neler söylediğini dinlemek istedi. Loretta hıçkıra hıçkıra ağlıyordu:

— Nasıl bilebilirdim? O bana bir şey söylemedi ki. Ondan başka beni hiç kimse öpmemişti. Öpücüğün bu kadar müthiş bir şey olacağını ben ne bilirdim? İşte nihayet... ühü... ühü... nihayet... Bana yazdı da anladım. Mektubu ancak bu sabah aldım.

Ned'in çehresi parladı. Üstüne âdeta bir ışık tutulmuş gibiydi:

— Sen onun için mi ağlıyorsun?

— Ha... hayır.

— Şu halde niçin ağlıyorsun?

— Sen bana Billy ile evlenmem lâzımgeldiğini söylemedin mi? Ben onunla evlenmek istemiyorum işte. Hem Daisy'den ayrılamam. Ne istediğimi ben de bilmiyorum. Keşke ölseydim.

Ned bir gayret daha sarfetti:

— Bana bak Loretta, biraz mâkul ol. Öpücüklerden bahsettin. Neydi bunlar? Sen bana her şeyi söylemedin galiba.

— Ben... Ben sana her şeyi söylemek istemiyorum.

Ve sonra yalvarırcasına Ned'e bakarak ilâve etti:

— Söylemeli miyim sanki?

— Tabii söylemelisin. Bana her şeyi anlatmalısın.

Loretta kekeliye kekeliye:

— O... ben... biz... diye başladığı cümleyi şöyle bitirdi:

— Ben müsaade ettim, o da beni öptü.

Bashford ümitsiz bir halde emretti:

— Devam et! Sonra?...

— Sonrası bu kadar.

— Hepsi bu kadar mı?

Loretta da hayretle aynı soruyu tekrarladı:

— Hepsi bu kadar mı?

— Yani, bundan daha fena bir şey olmadı mı?...

Loretta hakikaten şaşırmıştı:

— Daha fena bir şey mi? diye sordu, daha fena bir şey olabilir mi sanki? Billy dedi ki...

Bashford, Loretta'nın sözünü keserek sordu:

— Ne zaman dedi?

— Bu sabah aldığım mektubunda. Billy diyor ki şayet evlenmiyecek olursak bizim öpücüklerimiz çok müthiş bir şey olur.

Ned'in başı dönüyordu.

— Billy daha ne yazdı? diye sordu.

— Billy mektubunda yazıyor ki, şayet bir kadın kendisinin öpülmesine müsaade eder de o erkekle evlenmezse, bu, çok fena bir şey olur. Âdet böyleymiş. Ben de diyorum ki bu, çok berbat bir âdettir ve ben bu âdeti hiç sevmiyorum. Biliyorum ki ben fenayım, fakat elimden bir şey gelmez ki...

Bashford dalgınlıkla cebinden bir sigara çıkarıp yaktı ve:

— Sigara içmeme müsaade eder misin? diye sordu.

Sonra, kendine gelerek sigarayı da, kibriti de bir yana fırlatıp:

— Affet, diye bağırdı, sigara içmek istemiyorum. Hiç böyle bir niyetim yoktu. Benim asıl söylemek istediğim...

Cümlesini bitirmeden Loretta'nın üzerine eğildi, ellerini ellerinin içine aldı ve sonra sandalyenin kenarına ilişerek bir kolunu Loretta'nın boynuna sardı:

— Loretta, ben aptalım, dedi, ciddi söylüyorum ki aptalım. Sana başka bir şey daha söylemek istiyorum. Benim karım olmanı istiyorum!

Cevap almak için durup bir müddet bekledi. Cevap çıkmayınca da tekrarladı:

— Bana cevap versene!

— Olur, olur ama... Eğer...

— Evet, devam et. Eğer ne?

— Eğer Billy ile evlenmek mecburiyetinde değilsem.

— İkimizle de evlenemezsin ya!

— Billy mektubunda âdetten bahsetmiyor muydu?

— Hayır, böyle bir âdet yok. Şimdi bana cevap ver Loretta: Benimle evlenir misin?

Loretta somurtarak cevap verdi:

— Sakın bana kızma.

Delikanlı Loretta'yı kolları arasına alıp öptü.

Loretta, delikanlının kolları arasında zayıf bir sesle:

— Keşke âdet olsaydı, dedi, o zaman seninle evlenebilirdim, Ned. Öyle değil mi sevgilim?

TAHT UĞRUNDA BAŞ VEREN SULTANLAR

10

İlk Kurbanı Bir Çocuk Olan Savaş

YAZAN: ÇAĞATAY ULUÇAY

BAYEZİT, Yavuzu Ahmet üzerine göndererek meseleyi kapatacağını sanıyordu. Halbuki Yavuz İstanbula gelince, serdarlığı bir tarafa bıraktı, tahta geçmek hususunda ısrar etti. Buna yeniçerilerin de baskısı katılınca, I. Bayezit tahttan vazgeçmeğe mecbur kaldı ve böylece zorla tahttan indirilen ilk padişah oldu.

Yavuz, rahat durdukları müddetçe kardeşlerinin hayatlarına dokunmıyacağına dair babasına söz vermişti. Babası Dimetokaya giderken, onu Edirnekapıya kadar götürdü. Saygıyla ellerini öperek uğurladı. Fakat Bayezit yolda öldü.

Yavuzun padişahlığını İstanbul halkı sevinç içinde kutladığı halde, Ahmedin oğlu Murat Amasyada, Ahmet ve Sultan Alâeddin Konyada Yavuzun padişahlığına itiraz ettiler. Ona gasıp gözüyle baktılar. Müstakil birer hükümdar gibi yaşamağa başladılar. Bilhassa Sultan Ahmet, Yavuzun padişahlığını bir türlü kabul edemiyor; ona kanunsuz bir hükümdar gözüyle bakıyordu. Kendi düşüncesine göre haklı idi. Bir defa Selime nazaran yaşlı idi. Eline geçen saltanatı Selimin zoru ile kaçırmıştı. Bu itibarla kendisini meşru padişah addediyor, kuvvete müracaat ederek tahta geçmek istiyordu. Bu düşünce ile Konyada padişahlığını ilân etti. Etrafa hükümler göndererek para ve asker istedi. Tâyin ve tevcihler yaptı. Oğlu Sultan Alâeddini bazı kuvvetlerle Bursaya gönderdi.

Sultan Alâeddin, yanında Anadolu Beylerbeyi Mustafa Paşa, Zülkadiroğlu, Ramazanoğlu ve Turgutoğulları olduğu halde Bursaya girdi (19 haziran 1512). Devlete ait ne kadar para ve mal varsa hepsini zaptetti. Ahaliden yolsuz ve kanunsuz vergiler topladı. Sonra da halkın evlerine saldırdı. Bursalılar yapılanlara dayanamıyarak Alâeddinin adamlarını şehirden attılar.

Bu durum karşısında, Bursa kadısı, padişaha müracaat ederek, Bursa müdafaasına yardım gönderilmesini rica etti. Sultan Alâeddin de Gemlik, İnegöl, Biga, İznik ve Sultanönü'ne adamlar göndererek para ve asker toplatmağa başladı. Her taraftan şikâyetler yükseldi. Yavuz, Anadoluya geçip, Sultan Ahmet işini halletmeğe karar verdi.

Sultan Alâeddin, Yavuzun geleceğini duyunca, Afyonu üs olarak kullanan babasının yanına gitti. Yavuz, Kefeden getirdiği oğlu Süleymanı yerine vekil bırakarak 29 temmuz 1512 de İstanbuldan Anadoluya hareket etti. Sultan Ahmet de Afyondan kalkarak Sivrihisar yolu ile Ankaraya gitti. Fakat Yavuzla boy ölçüşecek derecede asker toplıyamadığından kaçmayı daha uygun buldu. Zaten adamları arasında da fikir birliği yoktu. Başta oğlu Murat olmak üzere, bazıları onu şaha iltica etmek hususunda sıkıştırıyorlardı. Sultan Ahmet, kızılbaş olan Muradın teklifini reddetti. Murat yanında bulunan kızılbaşlarla İrana gitti.

Ahmedin bir kısım adamları Memlûklere, bir kısmı da Zülkadiroğlu topraklarına gidilmesini tavsiye ediyorlardı. Yol meselesinde de aralarında anlaşmazlık vardı:

Çoğu Karaman ve Toroslar yolu ile Suriyeye gitmeği teklif ediyorlardı. Çünkü o mıntakanın beyleri Sultan Ahmedin dostu idiler. Kendisine her türlü yardımı yapacaklarını vadediyorlardı. Fakat bu yol Yavuzun kuvvetleri tarafından tutulmuş, Karaman Beylerbeyliğine atanan Hemdem Paşa, bütün geçitleri kapatmıştı.

Diğer yolu tavsiye edenler ise, Ahmedin çoluk ve çocuklarının, mal ve eşyasının Amasyada olduğunu, bunları alarak rahatça yollarına devam edebileceklerini, aynı zamanda Ahmedin lâlası Yularkıstı Sinan Paşanın da topladığı kuvvetlerle bu yol üzerinde kendilerini beklediğini söylüyorlardı.

Sultan Ahmet, ikinci fikri kabul ederek Amasya yolu ile Memlûklere iltica etmeyi uygun buldu. Kararını bildirmek üzere Sultan Muradın lâlası Hüseyin Beyi ve oğulları Sultan Süleyman ile Alâeddini elçi olarak Mısır Sultanına gönderdi. Mısıra giden oğulları bir sene sonra orada taun hastalığından öldüler.

Yavuz, Anadoluya geçince, Sultan Ahmedin Ankarada olduğunu öğrendi. Derhal o tarafa doğru hareket etti. Fakat o Ankaraya geldiği zaman Sultan Ahmet Amasyaya gitmişti. Selim, Ahmedin takibine, Mirahur Bıyıklı Mehmet Ağa ile Malkoçoğlu Tur Ali Beyi ve Sinop Beyi Karaca Paşayı memur etti. Kendisi Ankarayı üs olarak kullandı. Ahmet, Amasyaya kolayca gireceğini umuyordu. Fakat Yavuzun buraya tâyin ettiği Davut Paşa oğlu Mustafa Paşa şehri şiddetle müdafaa ettiği için giremedi. Bu arada Amasyada bulunan Şehzade Muradın oğlu Mehmet Çelebi öldürüldü. Bu savaşın ilk kurbanı da bu çocuk oldu (eylül 1512).

Ahmet, takibedildiğini anlayınca süratle Divriğiden Darendeye gitti. Buradan Silâhtarbaşı Mahmut Beyle Yavuz Sultan Selime bir mektup göndererek Anadolu topraklarından bir kısmının kendisine verilmesini, aksi halde yabancı bir devlete sığınmak mecburiyetinde kalacağını, bunun da padişah için yüz karası olacağını bildirdi.

Osmanlı İmparatorluğunun dokuzuncu hükümdarı Yavuz Sultan Selim.

Yavuz bu mektubu Ankarada iken aldı. 1512 ekiminde karşılık verdi. Memleketin parçalanmasının mümkün olamıyacağını, bir İslâm memleketine sığınacak olursa bütün ihtiyaçlarının temin edileceğini bildirdi. Ahmet hudut dışına çıktığı, kış da bastırdığı için Bursaya döndü.

Sultan Ahmet, hududu geçtikten sonra, taraftarlarından davet mektupları almağa başladı. Bu mektuplarda Yavuzdan kimsenin memnun olmadığı, şiddetiyle herkesi kırdığı, gelecek olursa halkın onun tarafına geçeceği bildiriliyordu.

Sultan Ahmet, bu uydurma mektuplara inanarak Anadoluya döndü. Niksar üzerinden süratle Amasyaya giderek şehri bastı. Bu geliş çok âni olduğundan hiç kimse yerinden kımıldıyamadı. Yavuzun Sancak Beyi Davut Paşaoğlu Mustafa Paşa da teslim oldu.

ŞEHZADELERİN VE KORKUDUN ÖLDÜRÜLMESİ

Yavuz, Ahmedin tekrar Türkiyeye gelmesine, bilhassa Amasyayı zaptetmesine çok kızmıştı. Veziriazam Mustafa Paşanın Ahmedin adamı olduğunu biliyordu. Ahmedi davet edenin veziriazam olduğuna tam kanaat getirdi. Derhal hem onun öldürülmesini, hem de Bursada bulunan şehzadelerin boğulmalarını ferman etti. Bunlar yaşadıkça memlekette fitne ve fesadın eksik olmıyacağına kani olmuştu. Bursada bulunan Sultan Mahmudun oğullarından Kastamonu Sancak Beyi Musa, Orhan, Emir, Âlemşahın oğlu Çankırı Sancak Beyi Osman, Şehenşahın oğlu Konya Valisi Sultan Mehmet boğduruldu. Günahsız şehzadelerin öldürülmesinden Bursalılar çok üzüldüler. Yavuz, halkın kederini gidermek için fakirlere para dağıttırdı, kurbanlar kestirdi.

Kanunnamede, padişahın kardeşlerini öldürmesi yazılıydı. Bunların saltanatta hak iddia etmeleri mümkün değildi. Fakat hırs ve rekabet kardeş kanı kadar baba ve oğul kanının akmasına da sebep oluyordu. Yavuz Sultan Selim de böyle yaptı. Tahtın yolunu biricik oğlu Süleymana bütün boşluğu ile açık bırakmak için hanedana mensup bütün erkekleri yok etmeğe karar verdi. Çünkü onun ileride yapacağı büyük işleri vardı. Hiç kimsenin Çaldıranın, Mercidabık ve Ridaniyenin hakkını yemesine razı olamıyordu. Bir şeyden şüphe etmeden, gönül rahatlığı ile İranda ve Memlûk memleketlerinde fetihler yapmak arzusunda idi. Bu sebepten bütün pürüzleri sıcağı sıcağına ortadan kaldırmak istiyordu. Esasen o; yeğenlerinin değil, rahat durdukları müddetçe kardeşlerinin hayatına dokunmıyacağına söz vermişti. Ayrıca, onun padişahlığını kabul etmeyip emirlerini dinlemediği; üstelik de, halka salgınlar salarak, kanunsuz asker toplıyarak, karşı gelenleri öldürerek imparatorluğu parçalamağa ve zayıflatmağa çalıştığı için Ahmedin öldürülmesi icabettiğine inanıyordu. Zaten cezası ölümdü. Ahmet ve oğulları mutlak suretle öldürülmeli idi.

Ya Korkut? O hassas ve hayalperest Korkut acaba emellerinden vazgeçmiş mi idi? Yoksa o da Ahmet gibi fırsat mı bekliyordu? Çünkü Yavuz, Korkudun tahtı ele geçirmek için nasıl çalıştığını yakinen biliyordu. Korkudun Mısıra kaçması, Manisa Sancak Beyliğini zorla ele geçirmesi ve nihayet kendisi başşehre çağırıldığı esnada onun da İstanbula gelmesi hep saltanata kısa yoldan vâsıl olmak için tasarlanmış plânlar değil mi idi?

(Devamı gelecek sayıda)

Berlin Fi

Berlin'in muhteşem Kongre Salonunda 26 haziran gecesi... Milletlerarası Berlin Film Festivalinin dokuzuncusu bu gece açılıyor... Binanın önü tıklım tıklım dolu.. Büyük - küçük, kadın - erkek, sinema meraklıları buraya toplanmışlar. Alkışlar, çığlıklar... Bir gürültü, bir hareket, bir canlılık ki, Berlin şehrine pek nadir vesilelerle nasip olabilir. İşte beyaz perdenin popüler yıldızları birbiri ardından akın etmeye başladılar: Salona ilk gelenlerden Françoise Arnoul, ufak tefek cazip bir kadın... Yanında Henri Vidal ve Jean Claude Brialy var .. Fransız sinemasının iki yakışıklı erkeği... Esther Williams, Van Heflin, Rita Hayworth da Berlin'deler. Meraklılar bu üç Hollywood şöhretini de görüp alkışlamak fırsatını buldular. Ve anladılar ki Hayworth da, Williams da artık yaşlanmış, eski cazibelerini kaybetmişlerdir. Sonra, Almanların pek sevdiği genç aktör Horst Buccholz, Peter Van Eyck, Dawn Adams, O. W. Fischer, Ulla Jacobsson, Sabine Sinjen, Sabine Bethmann, Johanna Matz, Toni Sailer de davetliler arasında dikkati çekiyor.. Açılış gecesinde hem Almanların, hem de bütün dünyanın pek iyi tanıdığı bir şahsiyet daha var ki, sinema âlemi ile hiçbir ilişiği olmadığı halde bu atmosfere gayet rahat intibak edebilmiş: Berlin Belediye Reisi Willy Brandt. Festivalin açılış konuşmasını yaptı. Açılış gecesi için seçilen filmin gösterilmesine başlanmadan önce, orada bulunan artistler tek tek sahneye çağırılarak davetlilere takdim edildiler. «... Und Das Am Montagmorgen» adlı filmin gösterilişini fevkalâde zengin, göz kamaştırıcı bir resepsiyon takibetti. 1500 davetli gecenin geç vakitlerine kadar eğlendiler. Dokuzuncu Berlin Film Festivali, aynı ihtişamla olmasa dahi, hareketli ve neşeli günlerle geçecek.. Hayat'ın özel muhabirleri, gelecek sayılarımızda da, okuyucularına bu milletlerarası sinema âlemini bütün hareketi ile aksettirmeye çalışacaktır...

BERLİN'DE FRANSIZLAR — Festivalin açılış gecesinde Fransız sinemasının popüler elçileri de bulunuyordu. O gecenin en şen, en sevimli yıldızlarından Françoise Arnoul, Parisli iki yakışıklı meslektaşı, Jean Claude Brialy ve Henri Vidal'in yanından ayrılmadı. İşte Hayat'ın foto muhabiri bu yakınlığın en samimî anını tesbit ediyor. Henri Vidal bu yıl Berlin'e Michèle Morgansız gelmişti. Genç ve yakışıklı Jean Brialy «Yeğenler» filmindeki rolü ile Berlinde alkışlandı. Festivalde Fransız artistleri kadar filmleri de ilgi çekti.

DAWN ADAMS - PETER VAN EYCK Cazibeli İngiliz yıldızı Dawn Adams Almanyada çevirdiği son filmindeki partöneri Peter Van Eyck ile beraberdi... Ak saçlı yakışıklı Alman aktörü, İngiliz yıldızı ile pek samimi idi. Dawn Adams, sahneye çağrılınca, davetlilere önce Almanca hitabetti. Almanca öğrendiğini, Almanyayı çok sevdiğini belirtti ve konuşmasını şöyle bitirdi: «Büyük filmler yarışmaya giriyor. Bakalım kim kazanacak? Burada bulunmaktan memnunum. Festivalin idarecilerine teşekkür ederim...» Peter Van Eyck ise bu yılki festivalin gerçekten meraka değer olduğunu söylüyordu.

O. W. FISCHER - ULLA JACOBSSON Açılış gecesinde gösterilen «... Und Das Am Montagmorgen» adlı Alman filminin bu iki başarılı yıldızı dakikalarca alkışlandılar. İsveçli Ulla Jacobsson, bu yılki Festivalin başarılı olacağını sandığını söyledi. O. W. Fisher smokininin yakasındaki karanfille dikkati çekiyordu

FOTOĞRAFLAR: FERİT CAN — ALİ ERCAN

lim Festivalinde

9. Berlin Film Festivalinin 26 haziran gecesi Berlin'in muhteşem kongre salonunda yapılan açılış töreninde, sinema dünyasının popüler simaları bulunuyorlardı. Hayat'ın hususi muhabirleri bu sahifelerde, ilgi çekici filmler ve hareketli, neşeli gösterilerle devam eden Festivalden bazı sahneleri takdim ediyorlar.

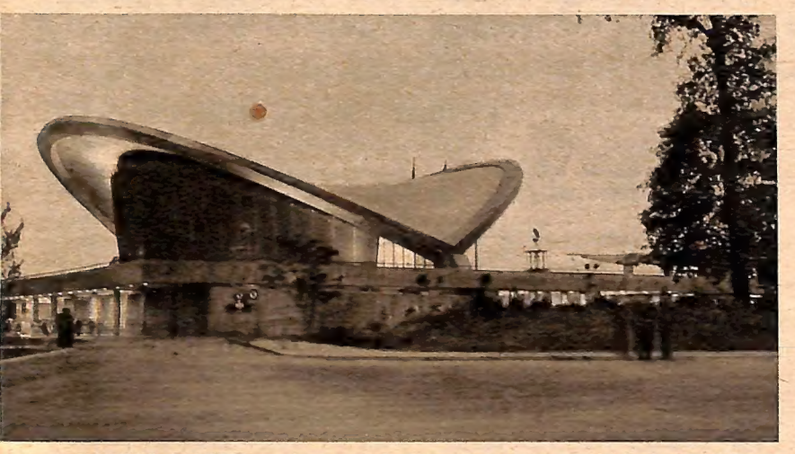

KONGRE SALONU — Açılış ve kapanış gecesinin yapıldığı bu muhteşem salon, 1957 de Amerikan hükümeti tarafından Berline hediye edilmiştir.

RITA HAYWORTH — Yine halkın sevgilisi Rita Hayworth idi... Fakat yeşil tuvaleti içinde aktrisi yakından görenler, «Gilda» daki Rita Hayworth'un artık mevcut olmadığını anlıyabilirlerdi. Zaman, bir devrin cazibe kıraliçesini çöktürmüş, ihtiyarlatmıştı. Festivale Rita Hayworth kocası ile gelmişti.

USLU YILDIZ KARAKTER DEĞİŞTİRDİ : Şimdiye kadar beyaz perdede hep mâsum rollerde seyrettiğimiz Claire Bloom'u bu defa Osborne'un «Öfke» piyesinden filme alınan «Look back in Anger» de fettan sahne artisti Helena Charles olarak göreceğiz. Resimde, Claire Bloom, filmin bir sahnesinde görülüyor.

Hayat

Türkiyede ilk defa her bakımdan Avrupa sanat kitapları ayarında bir eser sunuyor.

Leonardo da Vinci, Raphael, Michelangelo, Titian, Bruegel, Rubens, Rembrandt, El Greco ve Velasquez'in hayat hikâyelerini ve eserlerinden seçilmiş 64 reprodüksiyonu.

BÜYÜK RESSAMLAR

Toptan satış yeri:
Doğan Kardeş Yayınları A. Ş.
Klodfarer Cad. No. 7 Divanyolu. P.K. 1146
İstanbul

kitabında bulacaksınız.

FİYATI: 6 LİRA

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Sudi +

Nadir kullanılan ve Farsçada «faydalı, yaralı» anlamına gelen erkek isimlerindendir. Adaşlar arasında, mesleğindeki ihtisası ve eserleriyle tanınmış, Avrupada okumuş maliyecilerimizden Süleyman Sudi Efendi ile Babıâlide kendi adını taşıyan kütüphanesinde kitapçılığımıza ve kültürümüze hizmet etmiş bulunan Sudi Efendi de vardır.

Turhan +

Türkçede «soydan ve seçkin kimse» anlamına gelen kadın ve erkek isimlerindendir. Adaşlar arasında aslı Rus olduğu halde Tatarlar tarafından İstanbul sarayına hediye edilerek güzelliği yüzünden Deli İbrahimin kadınları arasına girip, Dördüncü Mehmedi doğuran ve Yenicami inşaatını tamamlatan Turhan Valide Sultanla, tarihe ait roman ve yazılariyle tanınmış, müstear isimler altında yazılar yazmış muharrir ve gazetecilerimizden Turhan Tan da bulunuyor.

Ülfet +

Arapçada «dostluk, alışma, ünsiyet» anlamına gelen kadın isimlerindendir. Kelime bestenigârdan bestelenen şu şarkıda da geçmektedir:

«Kaçma mecburundan ey ahu-i vahşi ülfet et»
Gayri bu bigânelikten geç vefayı âdet et.»

Edib, Edibe +

«Edepli, terbiyeli» ve «edebiyatla ilgili» anlamlarına gelen Arapça erkek ve kadın isimlerindendir. Adaşlar arasında meşhur kadın yazarlarımızdan Profesör Halide Edib Adıvar da bulunuyor.

İhya +

Erkek isimleri arasında bulunan bu kelime Arapçadır ve «diriltme, hayat verme, canlandırma» anlamlarına gelir. Kelime hicazdan bestelenen şu şarkının güftesinde de geçiyor:

«Gönlümü ihya eden günden güne sensin benim,
Ruhuma zevk-ı muhabbet bahşeden sensin benim.»

Âfitap +

Kadın isimleri arasında bulunan bu kelime Farsçadır. Aslı aftap'tır. «Güneş, güneşin ziyası», mecazi anlamda da «güzel, parlak çehre» demektir.

Sebati +

Erkek isimleri arasında bulunan bu kelime Arapçada «sebatlı, engellerden yılmadan sonuna kadar bir işe veya bir isteğe bağlı kalma» demektir.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenmiştir.

YÜZ KIZARMASI

Birçok insanların, kendilerine hitabedildiği zaman yüzleri kıpkırmızı olur. Bunlar, heyecanlı, çekingen, endişeli kimseler olup sempatik sinir sistemi bozukluğundan mustariptirler. Hekimler, bu bozuklukta belkemiğinin mesul olduğunu, muntazam bir hayat yaşandığı ve bazı özel masajlar yapıldığı takdirde bu kızarmanın önüne geçilebileceğini keşfetmiş bulunuyorlar.

ÇEVİREN : Dr. A. KÜRKÇÜOĞLU

Yeni bir tedavi : Belkemiğine masajlar.

Bu masajların gayesi, belkemiğinin iki yanında bulunan sinir ganglionlarının çalışmasını düzenlemektir. Bu ganglionlardan hazım, teneffüs ve en küçükleri de dahil, bütün damarlarımıza ulaşan binlerce küçük sinir çıkar. Ganglionların anormal bir tembihi, muhtelif bozukluklara ve bu arada da kızarmaya karşı aşırı bir hassasiyet husule getirir. Damarlarımıza kumanda eden küçük sinirler, bazan damarların kâfi derecede büzülmesini temin edemez, dolayısiyle cilt sathına hücum eden kan orada kalır ve kızarıklığın sebebi olur. 1930 senesinde Amerikalı bir doktor, sempatik sinir sisteminin terbiye edilmesine ait yeni bir metot ortaya koymuştur. Burada gaye, belkemiği üzerine hafif masajlar ile tesir etmektir.

Bu masajlar sempatik sinirlerin kumanda mevkii olan ganglionları teskin eder. Belkemiğini teşkil eden fıkraların etrafını yumuşatır, ganglionlar üzerine tesir eder, sertlikleri ortadan kaldırır.

Bu metot birkaç senedir Fransada muvaffakıyetli neticeler vermekte ve birçok mütehassıs tarafından da tatbik edilmektedir. Kendisine hitap edildiği zaman kızaran bir kadın hasta, bu metodun tatbiki ile derhal iyileşmiştir. Artık kızarmamaktadır; krampları, yarım baş ağrıları da geçmiştir.

Sucuk, pastırma ve baharatlı yiyecekleri sofranızdan kaldırın.

Hazmı güç bütün yiyecekler kızarmaya karşı meyli arttırırlar. O halde pastırma, sucuk, yağlı yiyecekler, baharatlı salçalar, kabuklu hayvanlar, taze ekmek, lâhana turşusu ve çikolata sofranızda bulunmamalıdır.

Ne alkol, ne tütün için.

İştah açıcı olarak kullanılan her türlü alkollü içkilerle kahve ve çay, sempatik sinir sisteminin tembih edicileridir. Kıl damarları genişleten sinirleri tembih ederek en ufak bir heyecanda kanın yüze hücumuna sebep olurlar. Tütün de aynı tesirlere maliktir. Bu sebepten alkol ve tütün kullanmayınız.

Çiğ şeyler ve et yiyiniz.

Bütün taze meyvaları, yeşil sebzeleri, çok olmamak şartiyle et, kızarmış ekmek, taze peynir, badem ve fındık yiyebilirsiniz.

Yavaş yiyiniz.

Gıdaları iyice çiğnemeden yutmayınız. Sempatik sistem merkezlerinden çıkan sinirler bütün hazım organlarına, bilhassa mideye giden sinir iplikleri vasıtası ile hazmı tanzim ederler. Süratle yutulan gıdalar, iyi çiğnenmiyeceklerinden, midenin âni büzülmelerine, bu da sempatik sisteme fazla yük yüklenilmesi dolayısiyle aşırı tahrik husule gelmesine sebep olur. Devamlı tembih edilen sempatik sinirlerin tembihleri ile, işlemesi bozulan kan damarı genişler, en ufak bir heyecan anında kan yüzünüze hücum eder. Hâsılı, kabilse suyu bile çiğnemeden yutmayın.

Teneffüs etmesini öğrenin.

Bilhassa teneffüsünüzü terbiye etmekle can sıkıcı kızarmaların bir kısmını önliyebilirsiniz. Kızarmaya başladığınızı hissettiğiniz anda bir çok kere derin derin nefes alın, kızarmanın husule gelmediğini görürsünüz. Her gün 5 dakika müddetle sabah - akşam açık pencere önünde teneffüsünüzün intizamını geliştirin.

Sakin olarak ağzınız kapalı olduğu halde zorlamadan burundan nefes alın ve ilk seferlerde bu hareketi yaparken içinizden 3 e kadar sayın.

Yemeklerden evvel biraz yürüyün.

Sempatik sinirlerinizi terbiye etmek için sakin ve muntazam bir hayat sürünüz. Gece 8 saat uyuyun, yemeklerden evvel birkaç dakika yürüyün. Şöyle ki, sofraya oturduğunuz zaman sinirleriniz sakin bir halde olsun.

Eğer imkânınız varsa yemeklerden sonra midenizin hareketlerini sükûnetle yapabilmesi için loş bir yerde on beş dakika kadar istirahat ediniz.

BİLMECE

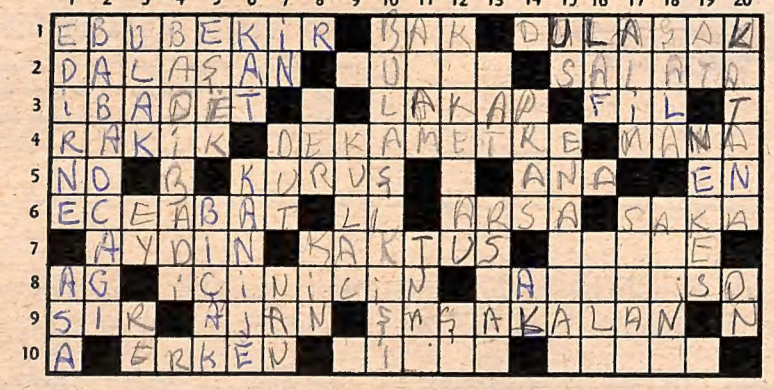

SOLDAN SAĞA: 1: İlk İslâm halifesi — Bir emir — Sulu un helvası. 2: Kavga eden — Bir şeyin balmumu, alçı veyahut kâğıtla alınan kalıbı — Yemekte iştah açıcı yeşillik. 3: Kulluk etme — Takma isim — En ağır gövdeli kara hayvanı. 4: İnce, nazik — Metrenin on katı — Anlam. 5: Bir kelimenin kısaca yazılışı — Liranın yüzde biri — Çocuk sahibi kadın — Genişlik. 6: Çanakkalenin karşısında bir ilçe — Sıfat takısı — Ev yapılacak zemin — Lâtife. 7: Zeybekleri olan ilimiz — Sıcak memleketlerde yetişen ve bahar gibi kullanılan bir tohum — Hastalık ifrazatından. 8: Örümcek tuzağı — Bazı insan böyle ağlar — Ehemmiyetsiz, saçma şey anlamına gelen bir tâbir. 9: Herkese söylenmiyen şey — Mümessil — Hayret içinde kalan. 10: Geç'in aksi — Tersi yumuşak başlı — Köpekle kurt arası vahşi bir hayvana verilen isim.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: İstanbuldan evvelki payitahtımız — Tarihi baston. 2: Doğup büyüdüğümüz ev. 3: Eski devrin postacısı — Ünlem — Nota. 4: Ördek gibi yürüme. 5: Sözüm ona — Ekmek kestiğimiz âlet. 6: Bina bölümlerinden — Tiryaki Hasan Paşanın koruduğu kale. 7: Ayı evi — Temmuz yemişlerinden — Ekmek. 8: Kış bahçesi — Hınç. 9: Derinlik ölçüsü. 10: Ev kadınını usandıran hizmetlerden. 11: Elemler — Buğday tozu ahzet. 12: Tersi evsiz anlamı için kullanılır — Bir kelimenin kısaltılmışı. 13: Bayanların kullandığı bir renk — Ferahlık hâli. 14: Tersi dik yamaç — Kırmızı. 15: Akıl — Ziyadesiyle beyaz baş tüyü (üç kelime). 16: Söz — Tersi altın kesafet ölçüsü. 17: Bilgin — Ortalığın ağarması. 18: Duvarcı âleti — Bildik. 19: Binek hayvanı — Eli sıkı. 20: Adı bir zaferden sonra konmuş bir deniz taşıtı — İki beşin toplamı.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

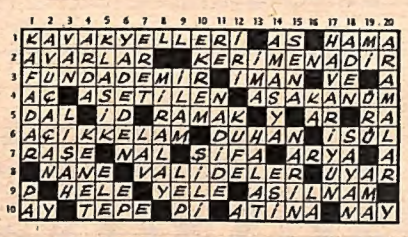

KARİKATÜR

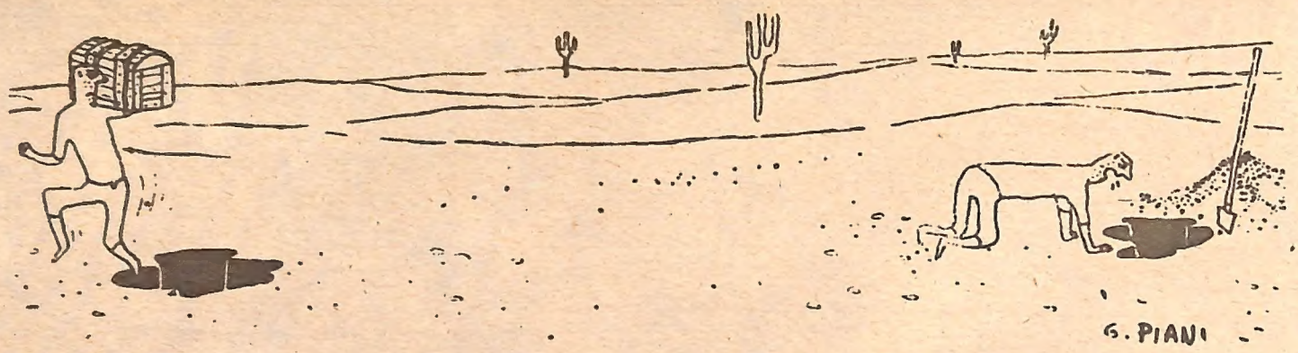

— Cevap versene, defineyi buldun mu?

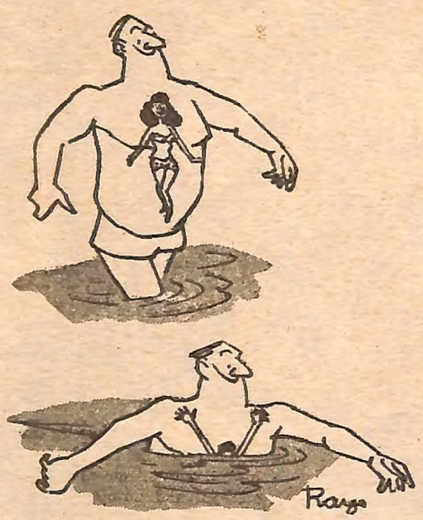

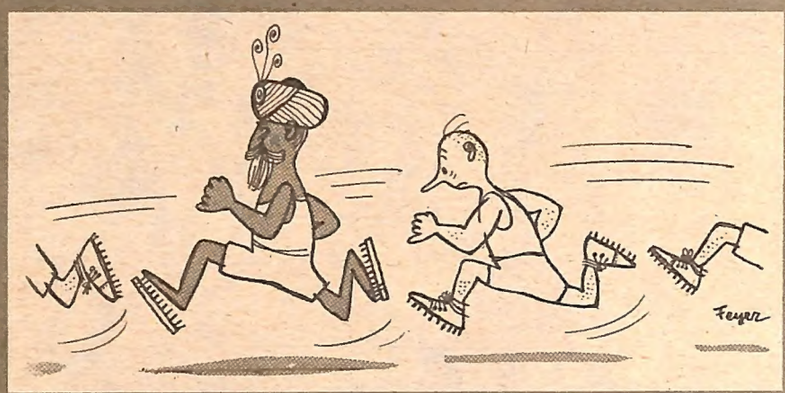

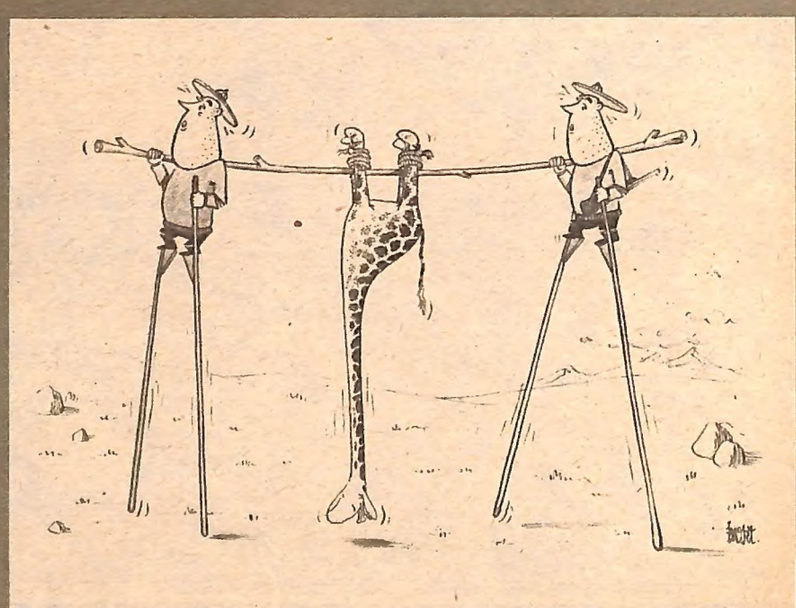

Hayat

ADADAN DENİZ Artık karpuz kabuğu denize düştü!.. Bu sene deniz mevsimi biraz da geç geldi sayılır. Onun bir yıldır hasretini çeken sahil çocukları, ne zamandır suyun ısınmasını gözlemekteydiler. Şimdi yelyepelek yelken kürek deniz mevsiminin tadını çıkarmak arzusu ile sahilleri dolduruyorlar.. Tıpkı yukarıda görülen Adanın Anadolu Kulübü rıhtımında olduğu gibi, İstanbulun plâjlarını renk renk havlular, şemsiyeler ve güzel kadınlar bezemektedir..